INJILI KAMA ALIVYOIANDIKA
MATHAYO MTAKATIFU

1 Yesu Kristo alikuwa mzawa wa Daudi, mzawa wa
Abrahamu. Hii ndiyo orodha ya ukoo wake: 2 Abrahamu
alimzaa Isaka, Isaka alimzaa Yakobo, Yakobo alimzaa
Yuda na ndugu zake, 3 Yuda alimzaa Faresi na Zera
(mama yao alikuwa Tamari), Faresi alimzaa Hesroni,
Hesroni alimzaa Rami, 4 Rami alimzaa Aminadabu, Am-
inadabu alimzaa Nashoni, Nashoni alimzaa Salmoni,
5 Salmoni alimzaa Boazi (mama yake Boazi alikuwa Ra-
habu). Boazi na Ruthi walikuwa wazazi wa Obedi,
Obedi alimzaa Yese, 6 naye Yese alimzaa Mfalme Daudi.
Daudi alimzaa Solomoni (mama yake Solomoni alikuwa
mke wa Uria). 7 Solomoni alimzaa Rehoboamu, Re-
hoboamu alimzaa Abiya, Abiya alimzaa Asa, 8 Asa al-
imzaa Yehoshafati, Yehoshafati alimzaa Yoramu, Yoramu
alimzaa Uzia, 9 Uzia alimzaa Yothamu, Yothamu al-
imzaa Ahazi, Ahazi alimzaa Hezekia, 10 Hezekia alimzaa
Manase, Manase alimzaa Amoni, Amoni alimzaa Yosia,
11 Yosia alimzaa Yekonia na ndugu zake. Huo ulikuwa
wakati Wayahudi walipopelekwa uhamishoni Babuloni.
12 Baada ya Wayahudi kupelekwa uhamishomi Babuloni:
Yekonia alimzaa Shealtieli, Shealtieli alimzaa Zeroba-
beli, 13 Zerobabeli alimzaa Abiudi, Abiudi alimzaa Eli-
akimu, Eliakimu alimzaa Azori, 14 Azori alimzaa Zadoki,
Zadoki alimzaa Akimu, Akimu alimzaa Eliudi, 15 Eliudi
alimzaa Eleazeri, Eleazeri alimzaa Mathani, Mathani
alimzaa Yakobo, 16 Yakobo alimzaa Yosefu, aliyekuwa
mume wake Maria, mama yake Yesu, aitwaye Kristo.
17 Basi, kulikuwa na vizazi kumi na vinne tangu Abra-
hamu mpaka Daudi, vizazi kumi na vinne tangu Daudi
mpaka Wayahudi walipochukuliwa mateka Babuloni, na

vizazi kumi na vinne tangu kuchukuliwa mateka mpaka
wakati wa Kristo. 18 Basi, hivi ndivyo Yesu Kristo
alivyozaliwa: Maria, mama yake, alikuwa ameposwa na
Yosefu. Lakini kabla hawajakaa pamoja kama mume na
mke, alionekana kuwa mja mzito kwa uwezo wa Roho
Mtakatifu. 19 Yosefu, mumewe, kwa vile alikuwa mwadil-
ifu, hakutaka kumwaibisha hadharani; hivyo alikusu-
dia kumwacha kwa siri. 20 Alipokuwa bado anawaza
jambo hilo, malaika wa Bwana alimtokea katika ndoto,
akamwambia, “Yosefu, mwana wa Daudi, usiogope kum-
chukua Maria awe mke wako, maana amekuwa mja mzito
kwa uwezo wa Roho Mtakatifu. 21 Atajifungua mtoto wa
kiume, nawe utampa jina Yesu, kwa kuwa yeye atawaokoa
watu wake kutoka katika dhambi zao.” 22 Basi, haya yote
yalitukia ili litimie lile neno Bwana alilosema kwa njia
ya nabii: 23 “Bikira atachukua mimba, atamzaa mtoto wa
kiume, naye ataitwa Emanueli” (maana yake, “Mungu yu
pamoja nasi”). 24 Hivyo, Yosefu alipoamka usingizini al-
ifanya kama malaika huyo alivyomwambia, akamchukua
mke wake nyumbani. 25 Lakini hakumjua kamwe kimwili
hata Maria alipojifungua mtoto wa kiume. Naye Yosefu
akampa jina Yesu.

2

1 Yesu alizaliwa mjini Bethlehemu, mkoani Yudea,
wakati Herode alipokuwa mfalme. Punde tu baada ya
kuzaliwa kwake, wataalamu wa nyota kutoka mashariki
walifika Yerusalemu, 2 wakauliza, “Yuko wapi mtoto,
Mfalme wa Wayahudi, aliyezaliwa? Tumeiona nyota yake
ilipotokea mashariki, tukaja kumwabudu.” 3 Mfalme
Herode aliposikia hayo, alifadhaika, yeye pamoja na
wakazi wote wa Yerusalemu. 4 Basi akawaita pamoja
makuhani wakuu wote na walimu wa Sheria, akawauliza,

“Kristo atazaliwa wapi?” 5 Nao wakamjibu, “Mjini Bethlehemu, mkoani Yudea. Ndivyo nabii alivyoandika:
6 Ewe Bethlehemu katika nchi ya Yuda, kwa vyovyote
wewe si mdogo kabisa kati ya viongozi wa Yuda; maana
kwako atatokea kiongozi atakayewaongoza watu wangu,
Israeli.” 7 Hapo, Herode aliwaita faraghani hao wataalamu
wa nyota, akawauliza wakati hasa ile nyota ilipowatokea. 8 Kisha akawatuma Bethlehemu akisema, “Nendeni
mkachunguze kwa makini habari za mtoto huyo. Mkisha
mpata nileteeni habari ili nami niende nikamwabudu.”
9 Baada ya kumsikiliza mfalme, hao wataalamu wa nyota wakaenda. Kumbe ile nyota waliyokuwa wameiona
upande wa mashariki iliwatangulia hata ikaenda kusimama juu ya mahali pale alipokuwa mtoto. 10 Walipoiona
hiyo nyota, walifurahi mno. 11 Basi, wakaingia nyumbani,
wakamwona yule mtoto pamoja na Maria mama yake;
wakapiga magoti, wakamsujudia. Kisha wakafungua hazina zao, wakampa zawadi: dhahabu, ubani na manemane.
12 Mungu aliwaonya katika ndoto wasimrudie Herode;
hivyo wakarudi makwao kwa njia nyingine. 13 Baada
ya wale wageni kuondoka, malaika wa Bwana alimtokea
Yosefu katika ndoto, akamwambia, “Amka! Mchukue
mtoto pamoja na mama yake, mkimbilie Misri. Kaeni
huko mpaka nitakapokwambia, maana Herode anakusudia kumwua huyu mtoto.” 14 Hivyo, Yosefu aliamka,
akamchukua mtoto pamoja na mama yake, akaondoka
usiku, akaenda Misri. 15 Akakaa huko mpaka Herode
alipokufa. Jambo hilo lilifanyika ili neno alilosema Bwana
kwa njia ya nabii litimie: “Nilimwita Mwanangu kutoka
Misri.” 16 Herode alipogundua kwamba wale wataalamu
wa nyota walikuwa wamemhadaa, alikasirika sana. Akaamuru watoto wote wa kiume mjini Bethlehemu na kandokando yake wenye umri wa miaka miwili na chini yake

wauawe. Alifanya hivyo kufuatana na muda aliopata
kujua kutoka kwa wale wataalamu wa nyota. 17 Ndivyo
yalivyotimia maneno yaliyosemwa kwa njia ya nabii
Yeremia: 18 “Sauti imesikika mjini Rama, kilio na maom-
bolezo mengi. Raheli anawalilia watoto wake, wala hataki
kutulizwa, maana wote wamefariki.” 19 Baada ya kifo
cha Herode, malaika wa Bwana alimtokea Yosefu katika
ndoto kule Misri, 20 akamwambia, “Amka! Mchukue
mtoto pamoja na mama yake, urudi tena katika nchi ya Is-
raeli, maana wale waliotaka kumwua mtoto huyo wamek-
wisha kufa.” 21 Basi, Yosefu aliamka, akamchukua mtoto
pamoja na mama yake, akarejea katika nchi ya Israeli.
22 Lakini Yosefu aliposikia kwamba Arkelao mwanawe
Herode alikuwa mfalme wa Yudea mahali pa baba yake,
aliogopa kwenda huko. Naye baada ya kuonywa katika
ndoto, alikwenda katika mkoa wa Galilaya, 23 akahamia
katika mji uitwao Nazareti. Ndivyo yalivyotimia maneno
yaliyonenwa kwa njia ya manabii: “Ataitwa Mnazare.”

3

1 Siku hizo Yohane Mbatizaji alitokea, akaanza kuhu-
biri katika jangwa la Yudea: 2 “Tubuni, maana Ufalme
wa mbinguni umekaribia.” 3 Huyu Yohane ndiye yule
ambaye nabii Isaya alinena juu yake aliposema: “Sauti
ya mtu imesikika jangwani: Mtayarishieni Bwana njia
yake, nyoosheni vijia vyake.” 4 Yohane alivaa vazi
lililoshonwa kwa manyoya ya ngamia, na ukanda wa ngozi
kiunoni mwake. Chakula chake kilikuwa nzige na asali
ya mwituni. 5 Basi, watu kutoka Yerusalemu, kutoka
mkoa wote wa Yudea na sehemu zote za kandokando
ya mto Yordani, walimwendea, 6 wakaziungama dhambi
zao, naye akawabatiza katika mto Yordani. 7 Lakini
alipowaona Mafarisayo wengi na Masadukayo wanamjia
ili awabatize, aliwaambia, “Enyi kizazi cha nyoka! Ni nani

aliyewadokezea kwamba mnaweza kuiepuka ghadhabu
inayokuja? 8 Onyesheni basi kwa matendo, kwamba
mmetubu kweli. 9 Msidhani kwamba mtaweza kujitetea
kwa kusema, Baba yetu ni Abrahamu! Nawaambieni
hakika, Mungu anaweza kuyafanya mawe haya yawe wa-
toto wa Abrahamu. 10 Basi, shoka liko tayari kuikata
mizizi ya miti; hivyo, kila mti usiozaa matunda mazuri,
utakatwa na kutupwa motoni. 11 Mimi ninawabatizeni
kwa maji kuonyesha kwamba mmetubu. Lakini yule
anayekuja baada yangu ana uwezo kuliko mimi. Mimi
sistahili hata kubeba viatu vyake. Yeye atawabatizeni kwa
Roho Mtakatifu na kwa moto. 12 Yeye anashika mkononi
chombo cha kupuria nafaka, ili aipure nafaka yake; aku-
sanye ngano ghalani, na makapi ayachome kwa moto
usiozimika." 13 Wakati huo Yesu alitoka Galilaya akafika
katika mto Yordani, akamwendea Yohane ili abatizwe
naye. 14 Lakini Yohane alijaribu kumzuia akisema, "Je,
wewe unakuja kwangu? Mimi hasa ndiye ninayehitaji
kubatizwa nawe." 15 Lakini Yesu akamjibu, "Acha tu iwe
hivyo kwa sasa, maana kwa namna hii inafaa tuyatekeleze
yale yote Mungu anayotaka." Hapo Yohane akakubali.
16 Mara tu Yesu alipokwisha batizwa, alitoka majini; na
ghafla mbingu zikafunguka, akaona Roho wa Mungu ak-
ishuka kama njiwa na kutua juu yake. 17 Sauti kutoka
mbinguni ikasema, "Huyu ndiye Mwanangu mpendwa,
nimependezwa naye."

4

1 Kisha Roho alimwongoza Yesu mpaka jangwani ili
ajaribiwe na Ibilisi. 2 Akafunga siku arubaini mchana
na usiku, na mwishowe akaona njaa. 3 Basi, mshawishi
akamjia, akamwambia, "Ikiwa wewe ni Mwana wa Mungu,

amuru mawe haya yawe mikate." 4 Yesu akamjibu, "Imeandikwa katika Maandiko Matakatifu: Binadamu hataishi kwa mikate tu, ila kwa kila neno asemalo Mungu." 5 Kisha Ibilisi akamchukua mpaka Yerusalemu, mji mtakatifu, akamweka juu ya mnara wa hekalu, 6 akamwambia, "Ikiwa wewe ni Mwana wa Mungu, jitupe chini; maana imeandikwa: Mungu atawaamuru malaika wake kwa ajili yako; watakuchukua mikononi mwao, usije ukajikwaa kwenye jiwe." 7 Yesu akamwambia, "Imeandikwa pia: Usimjaribu Bwana, Mungu wako." 8 Kisha Ibilisi akamchukua mpaka juu ya mlima mrefu, akamwonyesha falme zote za ulimwengu na fahari zake, 9 akamwambia, "Hivi vyote nitakupa kama tu ukipiga magoti na kuniabudu." 10 Hapo, Yesu akamwambia, "Nenda zako Shetani! Imeandikwa: Utamwabudu Bwana Mungu wako na kumtumikia yeye peke yake." 11 Basi, Ibilisi akamwacha, na malaika wakaja, wakamhudumia. 12 Yesu aliposikia kwamba Yohane ametiwa gerezani alikwenda Galilaya. 13 Aliondoka Nazareti, akaenda Kafarnaumu, mji ulio kando ya bahari ya Genesareti, mpakani mwa wilaya za Zabuloni na Naftali, akakaa huko. 14 Ndivyo lilivyotimia lile neno lililosemwa kwa njia ya nabii Isaya: 15 "Nchi ya Zabuloni na nchi ya Naftali, kuelekea baharini ng'ambo ya mto Yordani, Galilaya nchi ya watu wa Mataifa! 16 Watu waliokaa gizani wameona mwanga mkubwa. Nao walioishi katika nchi ya giza na kivuli cha kifo, mwanga umewaangazia!" 17 Tangu wakati huo Yesu alianza kuhubiri akisema, "Tubuni, maana ufalme wa mbinguni umekaribia!" 18 Yesu alipokuwa anatembea kando ya ziwa Galilaya, aliwaona ndugu wawili wavuvi; Simoni (aitwae Petro) na Andrea, ndugu yake; walikuwa wakivua samaki kwa nyavu ziwani. 19 Basi, akawaambia, "Nifuateni, nami nitawafanya ninyi wavuvi wa watu." 20 Mara

wakaziacha nyavu zao, wakamfuata. 21 Alipokwenda
mbele kidogo, aliwaona ndugu wengine wawili: Yakobo
na Yohane, wana wa Zebedayo. Hao walikuwa ndani ya
mashua pamoja na baba yao Zebedayo, wakitengeneza
nyavu zao. Basi Yesu akawaita, 22 nao mara wakaiacha
mashua pamoja na baba yao, wakamfuata. 23 Yesu alikuwa
anakwenda kila mahali wilayani Galilaya, akifundisha
katika masunagogi na kuhubiri Habari Njema juu ya
ufalme wa Mungu. Aliponya kila namna ya maradhi
na magonjwa waliyokuwa nayo watu. 24 Habari zake
zikaenea katika mkoa wote wa Siria. Wagonjwa wote
wenye maradhi ya kila namna na wale waliosumbuliwa na
kila namna ya taabu: waliopagawa na pepo, wenye kifafa
na watu waliokuwa wamelemaa, walipelekwa kwake; naye
akawaponya wote. 25 Makundi mengi ya watu kutoka
Galilaya, Dekapoli, Yerusalemu, Yudea na ng'ambo ya mto
Yordani, walimfuata.

5

1 Yesu alipoyaona makundi ya watu, alipanda mli-
mani, akaketi. Wanafunzi wake wakamwendea, 2 naye
akaanza kuwafundisha: 3 “Heri walio maskini rohoni,
maana ufalme wa mbinguni ni wao. 4 Heri walio na
huzuni, maana watafarijiwa. 5 Heri walio wapole, maana
watairithi nchi. 6 Heri wenye njaa na kiu ya kufanya
atakavyo Mungu, maana watashibishwa. 7 Heri walio
na huruma, maana watahurumiwa. 8 Heri wenye moyo
safi, maana watamwona Mungu. 9 Heri wenye kuleta
amani, maana wataitwa watoto wa Mungu. 10 Heri
wanaoteswa kwa sababu ya kufanya atakavyo Mungu,
maana ufalme wa mbinguni ni wao. 11 “Heri yenu
ninyi watu wakiwatukana, wakiwadhulumu na kuwasin-
gizia kila aina ya uovu kwa ajili yangu. 12 Furahini na

kushangilia maana tuzo lenu ni kubwa mbinguni. Hivyo
ndivyo walivyowadhulumu manabii waliokuwako kabla
yenu. 13 “Ninyi ni chumvi ya dunia! Lakini chumvi
ikipoteza ladha yake itakolezwa na nini? Haifai kitu tena,
ila hutupwa nje na kukanyagwa na watu. 14 “Ninyi ni
mwanga wa ulimwengu! Mji uliojengwa juu ya mlima
hauwezi kufichika. 15 Wala watu hawawashi taa na
kuifunika kwa chungu, ila huiweka juu ya kinara ili
iwaangazie wote waliomo nyumbani. 16 Vivyo hivyo,
ni lazima mwanga wenu uangaze mbele ya watu, ili
wayaone matendo yenu mema, wamtukuze Baba yenu
aliye mbinguni.” 17 “Msidhani ya kuwa nimekuja kutan-
gua Sheria ya Mose na mafundisho ya manabii. Sikuja
kutangua bali kukamilisha. 18 Kweli nawaambieni, mpaka
hapo mbingu na dunia zitakapopita, hakuna hata nukta
moja au sehemu ndogo kabisa ya Sheria itakayoondolewa,
mpaka yote yametimia. 19 Basi, yeyote atakayevunja
hata amri moja ndogo kuliko zote, na kuwafundisha
wengine wafanye hivyo, huyo atakuwa mdogo kabisa
katika Ufalme wa mbiguni. Lakini yule atakayezishika
na kuwafundisha wengine, huyo atakuwa mkubwa katika
Ufalme wa mbinguni. 20 Ndiyo maana nawaambieni,
wema wenu usipozidi ule wa Mafarisayo na walimu wa
Sheria, hamtaingia kamwe katika Ufalme wa mbinguni.
21 “Mmekwisha sikia ya kuwa watu wa kale waliambiwa:
Usiue! Atakayeua lazima ahukumiwe. 22 Lakini mimi
nawaambieni, yeyote anayemkasirikia ndugu yake, laz-
ima ahukumiwe. Anayemdharau ndugu yake atapelekwa
mahakamani. Anayemwita ndugu yake: Pumbavu atas-
tahili kuingia katika moto wa Jehanamu. 23 Basi, ukipeleka
sadaka yako mbele ya madhabahu na hapo ukakumbuka
kwamba ndugu yako ana ugomvi nawe, 24 iache sadaka
yako mbele ya madhabahu, nenda kwanza ukapatane na

ndugu yako, ndipo urudi ukatoe sadaka yako. 25 “Patana
na mshtaki wako upesi mkiwa bado njiani, kwenda ma-
hakamani. La sivyo, mshtaki wako atakukabidhi kwa
hakimu, naye hakimu atakukabidhi kwa askari, nawe
utafungwa gerezani. 26 Kweli nakwambia, hutatoka humo
mpaka umemaliza kulipa senti ya mwisho. 27 “Mmesikia
ya kuwa watu waliambiwa: Usizini! 28 Lakini mimi
nawaambieni, atakayemtazama mwanamke kwa kumta-
mani, amekwisha zini naye moyoni mwake. 29 Basi, kama
jicho lako la kulia linakukosesha, ling'oe ukalitupe mbali.
Afadhali zaidi kwako kupoteza kiungo kimoja cha mwili
wako, kuliko mwili wako wote kutupwa katika moto wa
Jehanamu. 30 Na kama mkono wako wa kulia unakukose-
sha, ukate ukautupe mbali. Afadhali zaidi kupoteza
kiungo kimoja cha mwili, kuliko mwili wako wote uende
katika moto wa Jehanamu. 31 “Ilikwisha semwa pia:
Anayemwacha mke wake, yampasa ampe hati ya talaka.
32 Lakini mimi nawaambieni, anayempa mkewe talaka,
isipokuwa kwa sababu ya uzinzi, anamfanya azini; na mtu
akimwoa mwanamke aliyepewa talaka, anazini. 33 “Tena
mmesikia kuwa watu wa kale waliambiwa: Usivunje kiapo
chako, bali ni lazima utimize kiapo chako kwa Bwana.
34 Lakini mimi nawaambieni, msiape kamwe; wala kwa
mbingu, maana ni kiti cha enzi cha Mungu; 35 wala kwa
dunia, maana ni kiti chake cha kuwekea miguu; wala kwa
Yerusalemu, maana ni mji wa Mfalme mkuu. 36 Wala
usiape kwa kichwa chako, maana huwezi kuufanya hata
unywele mmoja kuwa mweupe au mweusi. 37 Ukisema,
Ndiyo, basi iwe Ndiyo; ukisema Siyo, basi iwe kweli
Siyo. Chochote kinachozidi hayo hutoka kwa yule Mwovu.
38 “Mmesikia kwamba ilisemwa: Jicho kwa jicho, jino kwa
jino. 39 Lakini mimi nawaambieni, usimlipize kisasi mtu
mbaya. Mtu akikupiga kofi shavu la kulia, mgeuzie pia

shavu la pili. 40 Mtu akikupeleka mahakamani kutaka
kukuchukulia shati lako, mwache achukue pia koti lako.
41 Mtu akikulazimisha kubeba mzigo wake kilomita moja,
ubebe kilomita mbili. 42 Akuombaye mpe, na mtu aki-
taka kukukopa kitu usimnyime. 43 “Mmesikia kwamba
ilisemwa: Mpende jirani yako na kumchukia adui yako.
44 Lakini mimi nawaambieni, wapendeni adui zenu na
kuwaombea wale wanaowadhulumu ninyi 45 ili mpate
kuwa watoto wa Baba yenu aliye mbinguni. Kwa maana
yeye huwaangazia jua lake watu wabaya na wema, na
kuwanyeshea mvua watu wanyofu na waovu. 46 Je, mta-
pata tuzo gani kwa kuwapenda tu wale wanaowapenda
ninyi? Hakuna! Kwa maana hata watoza ushuru hufanya
hivyo! 47 Kama mkiwasalimu ndugu zenu tu, je, mme-
fanya kitu kisicho cha kawaida? Hata watu wasiomjua
Mungu nao hufanya vivyo hivyo. 48 Basi, muwe wakamil-
ifu kama Baba yenu wa mbinguni alivyo mkamilifu.

6

1 “Jihadharini msije mkafanya matendo yenu mema
mbele ya watu kusudi mwonekane nao. La sivyo,
Baba yenu aliye mbinguni hatawapeni tuzo. 2 “Basi,
unapomsaidia maskini, usijitangaze. Usifanye kama
wanafiki wafanyavyo katika masunagogi na njiani ili watu
wawasifu. Kweli nawaambieni, hao wamekwisha pata
tuzo lao. 3 Lakini wewe unapomsaidia maskini, fanya
hivyo kwamba hata rafiki yako asijue ufanyalo. 4 Toa
msaada wako kwa siri, na Baba yako aonaye yaliyofichika,
atakutuza. 5 “Mnaposali, msifanye kama wanafiki. Wao
hupenda kusimama na kusali katika masunagogi na katika
pembe za njia ili watu wawaone. Kweli nawaambieni,
hao wamekwisha pata tuzo lao. 6 Lakini wewe unaposali,
ingia chumbani mwako, funga mlango, kisha umwombe

Baba yako asiyeonekana. Naye Baba yako aonaye yaliyofichika, atakutuza. 7 “Mnaposali, msipayuke maneno
kama watu wasiomjua Mungu. Wao hudhani kwamba
Mungu atawasikiliza ati kwa sababu ya maneno mengi.
8 Msiwe kama wao. Baba yenu anajua mnayoyahitaji hata
kabla ya kumwomba. 9 Basi, hivi ndivyo mnavyopaswa
kusali: Baba yetu uliye mbinguni: Jina lako litukuzwe.
10 Ufalme wako ufike. Utakalo lifanyike duniani kama
mbinguni. 11 Utupe leo chakula chetu tunachohitaji.
12 Utusamehe makosa yetu, kama nasi tunavyowasamehe
waliotukosea. 13 Usitutie katika majaribu, lakini utuokoe
na yule Mwovu. is Baadhi ya makala za zamani zina;
Kwa kuwa ufalme ni wako, na nguvu, na utukufu, hata
milele. Amina. 14 “Maana mkiwasamehe watu makosa
yao, Baba yenu wa mbinguni atawasamehe ninyi pia.
15 Lakini msipowasamehe watu makosa yao, naye Baba
yenu hatawasamehe ninyi makosa yenu. 16 “Mnapofunga,
msiwe na huzuni kama wanafiki. Wao hukunja nyuso zao
wapate kuonekana na watu kuwa wanafunga. Nawaambieni hakika, hao wamekwisha pata tuzo lao. 17 Wewe lakini
unapofunga, paka kichwa chako mafuta, nawa uso wako,
18 ili mtu yeyote asijue kwamba unafunga, ila ujulikane
tu kwa Baba yako asiyeonekana. Naye Baba yako aonaye
yaliyofichika atakutuza. 19 “Msijiwekee hazina hapa duniani ambako nondo na kutu huharibu, na wezi huingia na
kuiba. 20 Jiwekeeni hazina mbinguni ambako nondo na
kutu hawawezi kuiharibu, wala wezi hawaingii wakaiba.
21 Maana pale ilipo hazina yako, ndipo pia utakapokuwa
moyo wako. 22 “Jicho ni taa ya mwili. Kama jicho lako ni
zima, mwili wako wote utakuwa katika mwanga. 23 Lakini
ikiwa jicho lako ni bovu, mwili wako wote utakuwa katika
giza. Basi, ikiwa mwanga ulioko ndani yako ni giza, basi,
hilo ni giza la kutisha mno. 24 “Hakuna mtu awezaye

kutumikia mabwana wawili. Maana atamchukia mmoja
na kumpenda huyo wa pili; au ataambatana na mmoja
na kumdharau huyo mwingine. Hamwezi kumtumikia
Mungu na mali pamoja. 25 “Ndiyo maana nawaambieni,
msiwe na wasiwasi juu ya chakula na kinywaji mnavyohi-
taji ili kuishi, wala juu ya mavazi mnayohitaji kwa ajili ya
miili yenu. Je, maisha ni chakula tu au zaidi? Na mwili,
je, si zaidi ya mavazi? 26 Waangalieni ndege wa mwituni:
hawapandi, hawavuni, wala hawana ghala yoyoye. Hata
hivyo, Baba yenu wa mbinguni huwalisha. Je, ninyi si
wa thamani kuliko hao? 27 Ni nani miongoni mwenu
kwa kuwa na wasiwasi sana anaweza kuuongeza muda
wa maisha yake? 28 “Na kuhusu mavazi, ya nini kuwa na
wasiwasi? Tazameni maua ya porini jinsi yanavyostawi.
Hayafanyi kazi wala hayasokoti. 29 Lakini nawaambieni,
hata Solomoni mwenyewe na fahari zake zote hakupata
kuvikwa vizuri kama ua mojawapo. 30 Ikiwa basi Mungu
hulivika hivyo jani la shambani ambalo leo liko na kesho
latupwa motoni, je, hatafanya zaidi kwenu ninyi? Enyi
watu wenye imani haba! 31 “Basi, msiwe na wasiwasi:
Tutakula nini, tutakunywa nini, tutavaa nini! 32 Maana
hayo yote yanahangaikiwa na watu wasiomjua Mungu.
Baba yenu wa mbinguni anajua kwamba mnahitaji vitu
hivyo vyote. 33 Bali, zingatieni kwanza Ufalme wa Mungu
na matakwa yake, na hayo mengine yote mtapewa kwa
ziada. 34 Basi, msiwe na wasiwasi juu ya kesho; kesho
inayo yake. Matatizo ya siku moja yanawatosheni kwa
siku hiyo.

7

1 “Msiwahukumu wengine, msije nanyi mkahukumiwa
na Mungu; 2 kwa maana jinsi mnavyowahukumu wengine,
ndivyo nanyi mtakavyohukumiwa; na kipimo kilekile

mnachotumia kwa wengine ndicho Mungu atakachotumia kwenu. 3 Kwa nini wakiona kibanzi kilicho jichoni mwa ndugu yako, na papo hapo huioni boriti iliyoko jichoni mwako? 4 Au, wawezaje kumwambia ndugu yako, Ndugu, ngoja nikuondoe kibanzi jichoni mwako, wakati wewe mwenyewe unayo boriti jichoni mwako? 5 Mnafiki wewe! Ondoa kwanza boriti iliyoko jichoni mwako na hapo ndipo utaona waziwazi kiasi cha kuweza kuondoa kibanzi kilichoko jichoni mwa ndugu yako. 6 “Msiwape mbwa vitu vitakatifu wasije wakageuka na kuwararua ninyi; wala msiwatupie nguruwe lulu zenu wasije wakazikanyaga. 7 “Ombeni, nanyi mtapewa; tafuteni, nanyi mtapata; bisheni, nanyi mtafunguliwa. 8 Maana, aombaye hupewa, atafutaye hupata, na abishaye hufunguliwa. 9 Je, kuna yeyote miongoni mwenu ambaye mtoto wake akimwomba mkate, atampa jiwe? 10 Au je, akimwomba samaki, atampa nyoka? 11 Kama basi ninyi, ingawa ni waovu, mwajua kuwapa watoto wenu vitu vizuri, hakika Baba yenu wa mbinguni atafanya zaidi: atawapa mema wale wanaomwomba. 12 “Watendeeni wengine yale mnayotaka wao wawatendee ninyi. Hii ndiyo maana ya Sheria ya Mose na mafundisho ya manabii. 13 “Ingieni kwa kupitia mlango mwembamba. Kwa maana njia inayoongoza kwenye maangamizi ni pana, na mlango wa kuingilia humo ni mpana; waendao njia hiyo ni wengi. 14 Lakini njia inayoongoza kwenye uzima ni nyembamba, na mlango wa kuingilia humo ni mwembamba; ni watu wachache tu wanaoweza kuigundua njia hiyo. 15 “Jihadharini na manabii wa uongo. Wao huja kwenu wakionekana kama kondoo kwa nje, lakini kwa ndani ni mbwa mwitu wakali. 16 Mtawatambua kwa matendo yao. Je, watu huchuma zabibu katika miti ya miiba, au tini katika mbigili? La! 17 Basi, mti mwema

huzaa matunda mema, na mti mbaya huzaa matunda mabaya. 18 Mti mwema hauwezi kuzaa matunda mabaya,
wala mti mbaya hauwezi kuzaa matunda mema. 19 Kila
mti usiozaa matunda mema utakatwa na kutupwa motoni.
20 Kwa hiyo, mtawatambua kwa matendo yao. 21 “Si kila
aniambiaye, Bwana, Bwana, ataingia katika Ufalme wa
mbinguni; ila ni yule tu anayetimiza mapenzi ya Baba
yangu aliye mbinguni. 22 Wengi wataniambia Siku ile
ya hukumu: Bwana, Bwana! kwa jina lako tulitangaza
ujumbe wako, na kwa jina lako tuliwatoa pepo na ku-
fanya miujiza mingi. 23 Hapo nitawaambia: Sikuwa-
jua ninyi kamwe; ondokeni mbele yangu, enyi watenda
maovu. 24 “Kwa sababu hiyo, kila mtu anayeyasikia ma-
neno yangu na kuyazingatia, anafanana na mtu mwenye
busara, aliyejenga nyumba yake juu ya mwamba. 25 Mvua
ikanyesha, mito ikafurika, pepo kali zikavuma na kuipiga
nyumba hiyo. Lakini haikuanguka kwa sababu ilikuwa
imejengwa juu ya mwamba. 26 “Lakini yeyote anayesikia
maneno yangu haya bila kuyazingatia, anafanana na mtu
mpumbavu aliyejenga nyumba yake juu ya mchanga.
27 Mvua ikanyesha, mito ikafurika, pepo kali zikavuma
na kuipiga nyumba hiyo, nayo ikaanguka; tena kwa
kishindo kikubwa.” 28 Yesu alipomaliza kusema maneno
hayo, umati wa watu ukashangazwa na mafundisho yake.
29 Hakuwa kama walimu wao wa Sheria, bali alifundisha
kwa mamlaka.

8

1 Yesu aliposhuka kutoka mlimani, makundi mengi
ya watu yalimfuata. 2 Basi, akaja mtu mmoja mwenye
ukoma, akamsujudia akisema, “Bwana, ukitaka, waweza
kunitakasa!” 3 Yesu akanyosha mkono wake, akam-
gusa na kusema, “Nataka! Takasika.” Mara huyo mtu

akapona ukoma wake. 4 Kisha Yesu akamwambia, “Sikiliza, usimwambie mtu yeyote, ila nenda ukajionyeshe kwa kuhani, na ukatoe sadaka iliyoamriwa na Mose kuwathibitishia kwamba umepona.” 5 Yesu alipokuwa anaingia mjini Kafarnaumu, ofisa mmoja Mroma alimwendea, akamsihi 6 akisema, “Mheshimiwa, mtumishi wangu amelala nyumbani, mgonjwa wa kupooza na anaumwa sana.” 7 Yesu akamwambia, “Nitakuja kumponya.” 8 Huyo ofisa akamwambia, “Mheshimiwa, sistahili uingie nyumbani mwangu. Lakini sema tu neno, na mtumishi wangu atapona. 9 Maana, hata mimi niliye mtu chini ya mamlaka ya wengine, ninao askari chini yangu. Namwambia mmoja, Nenda! naye huenda; na mwingine, Njoo! naye huja; na mtumishi wangu, Fanya kitu hiki! naye hufanya.” 10 Yesu aliposikia hayo, alistaajabu, akawaambia watu waliokuwa wanamfuata, “Kweli nawaambieni, sijapata kumwona mtu yeyote katika Israeli aliye na imani kama hii. 11 Basi, nawaambieni kwamba watu wengi watakuja kutoka mashariki na magharibi, nao wataketi karamuni pamoja na Abrahamu, Isaka na Yakobo katika Ufalme wa mbinguni. 12 Lakini wale ambao wangalipaswa kuwa katika Ufalme huo watatupwa nje, gizani, ambako watalia na kusaga meno.” 13 Kisha Yesu akamwambia huyo ofisa Mroma, “Nenda nyumbani; na iwe kama ulivyoamini.” Na mtumishi wake akapona saa ileile. 14 Yesu alifika nyumbani kwa Petro, akamkuta mama mkwe wa Petro amelala kitandani, ana homa kali. 15 Basi, Yesu akamgusa huyo mama mkono, na homa ikamwacha; akasimama, akamtumikia. 16 Ilipokuwa jioni, walimletea watu wengi waliokuwa wamepagawa na pepo; naye, kwa kusema neno tu, akawafukuza hao pepo. Aliwaponya pia watu wote waliokuwa wagonjwa. 17 Alifanya hivyo ili yale aliyosema

nabii Isaya yatimie: “Yeye mwenyewe ameondoa udhaifu
wetu, ameyachukua magonjwa yetu.” 18 Yesu alipoona
kundi la watu limemzunguka, aliwaamuru wanafunzi
wake waende ng'ambo ya ziwa. 19 Mwalimu mmoja
wa Sheria akamwendea, akamwambia, “Mwalimu, mimi
nitakufuata kokote uendako.” 20 Yesu akamjibu, “Mbweha
wana mapango, na ndege wana viota; lakini Mwana
wa Mtu hana mahali pa kupumzikia.” 21 Kisha mtu
mwingine miongoni mwa wanafunzi wake akamwambia,
“Bwana, niruhusu kwanza niende nikamzike baba yangu.”
22 Lakini Yesu akamwambia, “Nifuate! Waache wafu
wazike wafu wao.” 23 Yesu alipanda mashua, na wanafunzi
wake wakaenda pamoja naye. 24 Ghafla, dhoruba kali ika-
tokea ziwani, hata mawimbi yakaanza kuifunika mashua.
Yesu alikuwa amelala usingizi. 25 Wanafunzi wakamwen-
dea, wakamwamsha wakisema, “Bwana, tuokoe, tu-
naangamia!” 26 Yesu akawaambia, “Enyi watu wenye
imani haba; mbona mnaogopa?” Basi, akainuka, akazike-
mea pepo na mawimbi; kukawa shwari kabisa. 27 Watu
wakashangaa, wakasema, “Ni mtu wa namna gani huyu?
Hata pepo na mawimbi vinamtii!” 28 Yesu alifika katika
nchi ya Wagerasi, ng'ambo ya ziwa, na huko watu waw-
ili waliopagawa na pepo wakakutana naye wakitokea
makaburini. Watu hawa walikuwa wenye kutisha mno,
hata hakuna mtu aliyethubutu kupita katika njia hiyo.
29 Nao wakaanza kupiga kelele, “Una shauri gani nasi,
wewe Mwana wa Mungu? Je, umekuja kututesa kabla
ya wakati wake?” 30 Karibu na mahali hapo kulikuwa na
nguruwe wengi wakichungwa. 31 Basi, hao pepo wakam-
sihi, “Ikiwa utatutoa, basi uturuhusu tuwaingie nguruwe
wale.” 32 Yesu akawaambia, “Haya, nendeni.” Hapo
wakawatoka watu hao, wakawaingia nguruwe. Kundi
lote la nguruwe likaporomoka kwenye ule mteremko

mkali, likatumbukia ziwani; nguruwe wote wakafa maji.
33 Wachungaji wa hao nguruwe walikimbia, wakaenda
mjini. Huko walitoa habari zote na mambo yaliyowapata
wale watu waliokuwa wamepagawa. 34 Basi, watu wote
katika mji ule walitoka, wakamwendea Yesu; na walipom-
wona, wakamsihi aondoke katika nchi yao.

9

1 Yesu alipanda mashua, akavuka ziwa na kufika katika
mji wake. 2 Hapo watu walimletea mtu mmoja aliye-
pooza mwili, amelazwa juu ya kitanda. Yesu alipoona
imani yao, akamwambia huyo mtu aliyepooza, “Jipe moyo
mwanangu! Umesamehewa dhambi zako.” 3 Baadhi ya
walimu wa Sheria wakaanza kufikiri, “Mtu huyu anamku-
furu Mungu!” 4 Yesu aliyajua mawazo yao, akasema,
“Kwa nini mnawaza mabaya mioyoni mwenu? 5 Ni lipi
lililo rahisi zaidi: kusema, Umesamehewa dhambi zako,
au kusema, Simama, utembee? 6 Basi, nataka mjue
kwamba Mwana wa Mtu anao uwezo wa kuwasamehe
watu dhambi duniani.” Hapo akamwambia huyo mtu
aliyepooza, “Inuka, chukua kitanda chako, uende nyum-
bani kwako.” 7 Huyo mtu aliyekuwa amepooza akainuka,
akaenda nyumbani kwake. 8 Watu wote katika ule umati
walipoona hayo, walishangaa na kuogopa; wakamtukuza
Mungu aliyewapa binadamu uwezo wa namna hiyo. 9 Yesu
aliondoka hapo, na alipokuwa anakwenda zake, alimwona
mtu mmoja aitwaye Mathayo, ameketi katika ofisi ya
ushuru. Basi, Yesu akamwambia, “Nifuate.” Naye Math-
ayo akainuka, akamfuata. 10 Yesu alipokuwa nyumbani
ameketi kula chakula, watoza ushuru wengi na wahal-
ifu walikuja wakaketi pamoja naye na wanafunzi wake.
11 Mafarisayo walipoona hayo, wakawaambia wanafunzi
wake, “Mbona mwalimu wenu anakula pamoja na watoza

ushuru na wenye dhambi?” 12 Yesu aliwasikia, akasema,
“Watu wenye afya hawahitaji daktari; wanaomhitaji ni
wale walio wagonjwa. Sikuja kuwaita watu wema, ila
wenye dhambi. 13 Basi, kajifunzeni maana ya maneno
haya: Nataka huruma, wala si dhabihu. Sikuja kuwaita
watu wema, bali wenye dhambi.” 14 Kisha wanafunzi
wa Yohane mbatizaji walimwendea Yesu, wakamwuliza,
“Sisi na Mafarisayo hufunga mara nyingi; mbona wana-
funzi wako hawafungi?” 15 Yesu akawajibu, “Je, walioa-
likwa arusini wanaweza kuomboleza wakati bwana arusi
yupo pamoja nao? La hasha! Lakini wakati utafika
ambapo bwana arusi ataondolewa kati yao; wakati huo
ndipo watakapofunga. 16 “Hakuna mtu atiaye kiraka cha
nguo mpya katika vazi kuukuu. Maana kiraka hicho
kitararua hilo vazi kuukuu, na pale palipokuwa pamer-
aruka pataongezeka. 17 Wala hakuna mtu awekaye divai
mpya katika viriba vikuukuu. Akifanya hivyo, viriba
hupasuka na divai ikamwagika, navyo viriba vikaharibika.
Ila divai mpya hutiwa katika viriba vipya, na vyote vi-
wili, viriba na divai, vikahifadhiwa salama.” 18 Yesu
alipokuwa akisema hayo, ofisa mmoja Myahudi alifika,
akamwinamia na kusema, “Binti yangu amekufa sasa
hivi. Lakini, tafadhali njoo umwekee mkono wako naye
ataishi.” 19 Yesu akaondoka pamoja na wanafunzi wake,
akamfuata. 20 Mama mmoja, mgonjwa wa kutokwa damu
kwa muda wa miaka kumi na miwili, alimfuata Yesu
nyuma, akagusa pindo la vazi lake. 21 Alifanya hivyo
kwani alifikiri moyoni: “Nikigusa tu vazi lake, nitapona.”
22 Basi, Yesu akageuka akamwona, akamwambia, “Binti,
jipe moyo! Imani yako imekuponya.” Mama huyo
akapona saa ileile. 23 Kisha Yesu akaingia nyumbani kwa
yule ofisa. Na alipowaona wapiga filimbi na umati wa
watu wanaofanya matanga, 24 akasema, “Ondokeni hapa!

Msichana huyu hakufa, amelala tu." Nao wakamcheka.
25 Basi, umati wa watu ulipoondolewa, Yesu aliingia ndani,
akamshika huyo msichana mkono, naye akasimama.
26 Habari hiyo ikavuma sana katika nchi ile yote. 27 Yesu
aliondoka hapo, na alipokuwa anakwenda, vipofu wawili
walimfuata wakipiga kelele, "Mwana wa Daudi, utuhu-
rumie!" 28 Yesu alipoingia nyumbani, vipofu hao wawili
wakamwendea, naye akawauliza, "Je, mnaamini kwamba
naweza kuwafanyia jambo hilo?" Nao wakamjibu, "Naam,
Mheshimiwa." 29 Hapo Yesu akayagusa macho yao,
akasema, "Na iwe kwenu kama mnavyoamini." 30 Macho
yao yakafunguliwa. Naye Yesu akawaonya kwa ukali:
"Msimwambie mtu yeyote jambo hili." 31 Lakini wao
wakaondoka, wakaeneza habari za Yesu katika nchi ile
yote. 32 Watu walipokuwa wanakwenda zao, wengine
walimletea Yesu mtu mmoja aliyekuwa bubu kwa sababu
alikuwa amepagawa na pepo. 33 Mara tu huyo pepo
alipotolewa, mtu huyo aliyekuwa bubu akaanza kuongea
tena. Watu wakashangaa na kusema, "Jambo kama hili
halijapata kuonekana katika Israeli!" 34 Lakini Mafarisayo
wakawa wanasema, "Anawatoa pepo kwa nguvu ya mkuu
wa pepo wabaya." 35 Yesu alitembelea miji yote na vi-
jiji, akafundisha katika masunagogi yao akihubiri Habari
Njema ya Ufalme wa Mungu, na kuponya magonjwa yote
na udhaifu wa kila namna. 36 Basi, alipowaona watu,
makundi kwa makundi, aliwaonea huruma kwa sababu
walikuwa hoi na wenye wasiwasi kama kondoo wasio
na mchungaji. 37 Hapo akawaambia wanafunzi wake,
"Mavuno ni mengi, lakini wavunaji ni wachache. 38 Kwa
hivyo mwombeni mwenye shamba atume wavunaji sham-
bani mwake."

10

1 Yesu aliwaita wanafunzi wake kumi na wawili,

akawapa uwezo wa kutoa pepo wachafu na kuponya magonjwa na maradhi yote. 2 Majina ya hao mitume kumi na wawili ni haya: wa kwanza ni Simoni aitwae Petro, na Andrea ndugu yake; Yakobo mwana wa Zebedayo, na Yohane ndugu yake; 3 Filipo na Bartholomayo, Thoma na Mathayo aliyekuwa mtoza ushuru; Yakobo mwana wa Alfayo, na Thadayo; 4 Simoni Mkanaani, na Yuda Iskarioti ambaye alimsaliti Yesu. 5 Yesu aliwatuma hao kumi na wawili na kuwapa maagizo haya: “Msiende kwa watu wa mataifa mengine, wala msiingie katika mji wa Wasamaria. 6 Ila nendeni kwa watu wa Israeli waliopotea kama kondoo. 7 Mnapokwenda hubirini hivi: Ufalme wa mbinguni umekaribia. 8 Ponyeni wagonjwa, fufueni wafu, takaseni wenye ukoma, toeni pepo. Mmepewa bure, toeni bure. 9 Msichukue mifukoni mwenu dhahabu, wala fedha, wala sarafu za shaba. 10 Msichukue mkoba wa kuombea njiani, wala koti la ziada, wala viatu, wala fimbo. Maana mfanyakazi anastahili riziki yake. 11 “Mkiingia katika mji wowote au kijiji, tafuteni humo mtu yeyote aliye tayari kuwakaribisheni, na kaeni naye mpaka mtakapoondoka mahali hapo. 12 Mnapoingia nyumbani wasalimuni wenyeji wake. 13 Kama wenyeji wa nyumba hiyo wakiipokea salamu hiyo, basi, amani yenu itakaa pamoja nao. Lakini ikiwa hawaipokei, basi amani yenu itawarudia ninyi. 14 Kama mtu yeyote atakataa kuwakaribisheni au kuwasikilizeni, basi mtokapo katika nyumba hiyo au mji huo, yakung'uteni mavumbi miguuni mwenu kama onyo kwao. 15 Kweli nawaambieni, Siku ya hukumu mji huo utapata adhabu kubwa kuliko ile iliyoipata miji ya Sodoma na Gomora. 16 “Sasa, mimi nawatuma ninyi kama kondoo kati ya mbwa mwitu. Muwe na busara kama nyoka, na wapole kama njiwa. 17 Jihadharini na watu, maana watawapeleka ninyi ma-

hakamani na kuwapiga viboko katika masunagogi yao.
18 Mtapelekwa mbele ya watawala na wafalme kwa sababu
yangu, mpate kutangaza Habari Njema kwao na kwa
mataifa. 19 Basi, watakapowapeleka ninyi mahakamani,
msiwe na wasiwasi mtasema nini au namna gani; wakati
utakapofika, mtapewa la kusema. 20 Maana si ninyi
mtakaosema, bali ni Roho wa Baba yenu asemaye ndani
yenu. 21 “Ndugu atamsaliti ndugu yake auawe, na
baba atamsaliti mwanawe, nao watoto watawashambulia
wazazi wao na kuwaua. 22 Watu wote watawachukieni
kwa sababu ya jina langu. Lakini atakayevumilia mpaka
mwisho, ataokolewa. 23 “Watu wakiwadhulumu katika
mji mmoja, kimbilieni mji mwingine. Kweli nawaam-
bieni, hamtamaliza ziara yenu katika miji yote ya Is-
raeli kabla Mwana wa Mtu hajafika. 24 “Mwanafunzi
si mkuu kuliko mwalimu wake, wala mtumishi si mkuu
kuliko bwana wake. 25 Yatosha mwanafunzi kuwa
kama mwalimu wake, na mtumishi kuwa kama bwana
wake. Ikiwa wamemwita mkubwa wa jamaa Beelze-
buli, je hawatawaita watu wengine wa jamaa hiyo ma-
jina mabaya zaidi? 26 “Basi, msiwaogope watu hao.
Kila kilichofunikwa kitafunuliwa, na kila kilichofichwa
kitafichuliwa. 27 Ninalowaambieni ninyi katika giza,
lisemeni katika mwanga; na jambo mlilosikia liki-
nong'onezwa, litangazeni hadharani. 28 Msiwaogope wale
wauao mwili, lakini hawawezi kuiua roho. Afadhali zaidi
kumwogopa yule awezaye kuuangamiza mwili pamoja
na roho katika moto wa Jehanamu. 29 Shomoro waw-
ili huuzwa kwa senti tano. Lakini hata mmoja wao
haanguki chini bila kibali cha Baba yenu. 30 Lakini
kwa upande wenu, hata nywele za vichwa vyenu zime-
hesabiwa zote. 31 Kwa hiyo msiogope; ninyi mu wa
thamani kuliko shomoro wengi. 32 “Kila mtu anayekiri
hadharani kwamba yeye ni wangu, mimi pia nitamkiri

mbele ya Baba yangu aliye mbinguni. 33 Lakini yeyote atakayenikana hadharani, nami nitamkana mbele ya Baba yangu aliye mbinguni. 34 “Msidhani kwamba nimekuja kuleta amani duniani. Sikuja kuleta amani bali upanga. 35 Maana nimekuja kuleta mafarakano kati ya mtu na baba yake, kati ya binti na mama yake, kati ya mkwe na mkwe wake. 36 Na maadui wa mtu ni watu wa nyumbani mwake. 37 “Ampendaye baba au mama yake kuliko anipendavyo mimi, hanistahili. Ampendaye mwana au binti kuliko mimi, hanistahili. 38 Mtu asiyechukua msalaba wake na kunifuata, hanistahili. 39 Anayeyashikilia maisha yake, atayapoteza; lakini anayeyapoteza maisha yake kwa ajili yangu, atayapata. 40 “Anayewakaribisha ninyi, ananikaribisha mimi; na anayenikaribisha mimi, anamkaribisha yule aliyenituma. 41 Anayemkaribisha nabii kwa sababu ni nabii, atapokea tuzo la nabii. Anayemkaribisha mtu mwema kwa sababu ni mtu mwema, atapokea tuzo la mtu mwema. 42 Kweli nawaambieni, yeyote atakayempa mmojawapo wa wadogo hawa kikombe cha maji baridi kwa sababu ni mfuasi wangu, hatakosa kamwe kupata tuzo lake.”

11

1 Yesu alipomaliza kuwapa wanafunzi kumi na wawili maagizo, alitoka hapo, akaenda kufundisha na kuhubiri katika miji yao. 2 Yohane mbatizaji akiwa gerezani alipata habari juu ya matendo ya Kristo. Basi, Yohane akawatuma wanafunzi wake, 3 wamwulize: “Je, wewe ni yule anayekuja, au tumngoje mwingine?” 4 Yesu akawajibu, “Nendeni mkamwambie Yohane mambo mnayoyasikia na kuyaona: 5 vipofu wanaona, viwete wanatembea, wenye ukoma wanatakaswa na viziwi wanasikia, wafu wanafufuliwa na maskini wanahubiriwa Habari Njema. 6 Heri

mtu yule asiyekuwa na mashaka nami.” 7 Basi, hao
wajumbe wa Yohane walipokuwa wanakwenda zao, Yesu
alianza kuyaambia makundi ya watu habari za Yohane:
“Mlikwenda kutazama nini kule jangwani? Je, mlitaka
kuona mwanzi unaotikiswa na upepo? 8 Lakini mlikwenda
kuona nini? Mlikwenda kumtazama mtu aliyevaa mavazi
maridadi? Watu wanaovaa mavazi maridadi hukaa katika
nyumba za wafalme. 9 Basi, mlikwenda kuona nini?
Nabii? Naam, hakika ni zaidi ya nabii. 10 “Huyu ndiye
anayesemwa katika Maandiko Matakatifu: Tazama, hapa
namtuma mjumbe wangu, asema Bwana, akutangulie na
kukutayarishia njia yako. 11 Kweli nawaambieni, mion-
goni mwa watoto wote wa watu, hajatokea aliye mkuu
kuliko Yohane mbatizaji. Hata hivyo, yule aliye mdogo
kabisa katika Ufalme wa mbinguni, ni mkubwa kuliko
yeye. 12 Tangu wakati wa Yohane mbatizaji mpaka leo
hii, Ufalme wa mbinguni unashambuliwa vikali, na watu
wakali wanajaribu kuunyakua kwa nguvu. 13 Mafundisho
yote ya manabii na sheria yalibashiri juu ya nyakati
hizi. 14 Kama mwaweza kukubali basi, Yohane ndiye Eliya
ambaye angekuja. 15 Mwenye masikio na asikie! 16 “Basi,
nitakifananisha kizazi hiki na kitu gani? Ni kama vijana
waliokuwa wamekaa uwanjani, wakawa wakiambiana
kikundi kimoja kwa kingine: 17 Tumewapigieni ngoma
lakini hamkucheza; tumeimba nyimbo za huzuni lakini
hamkulia! 18 Kwa maana Yohane alikuja, akafunga na
wala hakunywa divai, nao wakasema: Amepagawa na
pepo. 19 Mwana wa Mtu akaja, anakula na kunywa,
nao wakasema: Mtazameni huyu, mlafi na mlevi, rafiki
yao watoza ushuru na wahalifu! Hata hivyo, hekima ya
Mungu inathibitishwa kuwa njema kutokana na matendo
yake.” 20 Kisha Yesu akaanza kuilaumu miji ambayo, in-
gawaje alifanya miujiza mingi humo, watu wake hawaku-

taka kubadili nia zao mbaya: 21 “Ole wako Korazini!
Ole wako Bethsaida! Maana, kama miujiza iliyofanyika
kwako ingalifanyika kule Tiro na Sidoni, watu wake
wangalikwisha vaa mavazi ya gunia na kujipaka majivu
zamani, ili kuonyesha kwamba wametubu. 22 Hata hivyo
nawaambieni, Siku ya hukumu, ninyi mtapata adhabu
kubwa kuliko Tiro na Sidoni. 23 Na wewe Kafarnaumu,
je, utajikweza mpaka mbinguni? Utaporomoshwa mpaka
Kuzimu! Maana, kama miujiza iliyofanyika kwako in-
galifanyika kule Sodoma, mji huo ungalikuwako mpaka
hivi leo. 24 Lakini nawaambieni, Siku ya hukumu itakuwa
nafuu zaidi kwa watu wa Sodoma, kuliko kwako wewe.”
25 Wakati huo Yesu alisema, “Nakushukuru ee Baba,
Bwana wa mbingu na dunia, maana umewaficha wenye
hekima mambo haya, ukawafumbulia watoto wadogo.
26 Naam Baba, ndivyo ilivyokupendeza. 27 “Baba yangu
amenikabidhi vitu vyote. Hakuna amjuaye Mwana ila
Baba, wala amjuaye Baba ila Mwana, na yeyote yule
ambaye Mwana atapenda kumjulisha. 28 Njoni kwangu
ninyi nyote msumbukao na kulemewa na mizigo, nami
nitawapumzisha. 29 Jifungeni nira yangu, mkajifunze
kwangu, maana mimi ni mpole na mnyenyekevu wa
moyo, nanyi mtatulizwa rohoni mwenu. 30 Maana, nira
niwapayo mimi ni laini, na mzigo wangu ni mwepesi.”

12

1 Wakati huo, Yesu alikuwa anapita katika mashamba
ya ngano siku ya Sabato. Basi, wanafunzi wake wakaona
njaa, wakaanza kukwanyua masuke ya ngano, wakala
punje zake. 2 Mafarisayo walipoona hayo, wakamwambia
Yesu, “Tazama, wanafunzi wako wanafanya jambo ambalo
si halali siku ya Sabato.” 3 Yesu akawajibu, “Je, hamjasoma
alivyofanya Daudi pamoja na wenzake wakati walipokuwa
na njaa? 4 Yeye aliingia katika Nyumba ya Mungu pamoja

na wenzake, wakala ile mikate iliyowekwa mbele ya
Mungu. Yeye wala hao wenzake hawakuruhusiwa kula
mikate hiyo isipokuwa tu makuhani peke yao. 5 Au je,
hamjasoma katika Sheria kwamba kila siku ya Sabato
makuhani huivunja Sheria Hekaluni, lakini hawafikiriwi
kuwa na hatia? 6 Basi, nawaambieni kwamba hapa pana
kikuu kuliko Hekalu. 7 Kama tu mngejua maana ya
maneno haya: Nataka huruma wala si dhabihu, ham-
ngewahukumu watu wasio na hatia. 8 Maana Mwana
wa Mtu ni Bwana wa Sabato." 9 Yesu alitoka hapo,
akaenda katika sunagogi lao. 10 Kulikuwa na mtu mmoja
mwenye mkono uliopooza. Basi, watu wakamwuliza Yesu,
"Je, ni halali kumponya mtu siku ya Sabato?" Wal-
imwuliza hivyo wapate kisa cha kumshtaki. 11 Lakini
Yesu akawaambia, "Tuseme mmoja wenu ana kondoo
wake ambaye ametumbukia shimoni; je, hatamshika na
kumtoa humo siku ya Sabato? 12 Mtu ana thamani
kuliko kondoo! Basi, ni halali kutenda mema siku ya
Sabato." 13 Kisha akamwambia yule mtu, "Nyosha mkono
wako." Akaunyosha, nao ukawa mzima kabisa kama ule
mwingine. 14 Basi, Mafarisayo wakatoka nje, wakashau-
riana jinsi watakavyomwangamiza Yesu. 15 Lakini Yesu
alipojua jambo hilo, akatoka mahali pale. Watu wengi
walimfuata, akawaponya wagonjwa wote, 16 akawaamuru
wasiwaambie watu habari zake, 17 ili yale aliyosema nabii
Isaya yatimie: 18 "Hapa ni mtumishi wangu niliyem-
teua, mpendwa wangu anipendezaye moyoni. Nitai-
weka Roho yangu juu yake, naye atatangaza hukumu
yangu kwa mataifa yote. 19 Hatakuwa na ubishi wala
kupiga kelele, wala sauti yake haitasikika barabarani.
20 Mwanzi uliopondeka hatauvunja, wala utambi ufukao
moshi hatauzima, mpaka atakapoifanya hukumu ya haki
itawale. 21 Katika jina lake mataifa yatakuwa na tu-

maini.” 22 Hapo watu wakamletea Yesu kipofu mmoja
ambaye alikuwa bubu kwa sababu alikuwa amepagawa
na pepo. Yesu akamponya hata, akaweza kusema na
kuona. 23 Umati wote wa watu ulishangaa ukasema, “Je,
huenda ikawa huyu ndiye Mwana wa Daudi?” 24 Lakini
Mafarisayo waliposikia hayo, wakasema, “Mtu huyu
anawafukuza pepo kwa uwezo wa Beelzebuli, mkuu wa
pepo.” 25 Yesu, akiwa anayajua mawazo yao, akawaambia,
“Ufalme wowote uliogawanyika makundimakundi yanay-
opingana, hauwezi kudumu, na mji wowote au jamaa
yoyote iliyogawanyika makundimakundi yanayopingana,
itaanguka. 26 Ikiwa Shetani anamfukuza Shetani, ana-
jipinga mwenyewe. Basi, ufalme wake utasimamaje?
27 Ninyi mnasema ati nawafukuza pepo kwa uwezo wa
Beelzebuli; je, watoto wenu huwafukuza kwa uwezo wa
nani? Kwa sababu hiyo wao ndio watakaowahukumu
ninyi. 28 Lakini ikiwa ninawafukuza pepo kwa nguvu ya
Roho wa Mungu, basi jueni kwamba Ufalme wa Mungu
umekwisha fika kwenu. 29 “Au, anawezaje mtu kuiv-
amia nyumba ya mtu mwenye nguvu na kumnyang'anya
mali yake, bila kwanza kumfunga huyo mtu mwenye
nguvu? Hapo ndipo atakapoweza kumnyang'anya mali
yake. 30 “Yeyote asiyejiunga nami, anapingana nami; na
yeyote asiyekusanya pamoja nami, hutawanya. 31 Kwa
sababu hiyo, nawaambieni, watu watasamehewa dhambi
na kufuru zao zote, lakini hawatasamehewa dhambi ya
kumkufuru Roho Mtakatifu. 32 Tena, asemaye neno la
kumpinga Mwana wa Mtu atasamehewa, lakini yule ase-
maye neno la kumpinga Roho Mtakatifu, hatasamehewa,
wala katika ulimwengu huu, wala katika ulimwengu ujao.
33 “Ufanyeni mti kuwa mzuri na matunda yake yatakuwa
mema; ufanyeni kuwa mbaya na matunda yake yatakuwa
mabaya. Mti hujulikana kwa matunda yake. 34 Enyi

kizazi cha nyoka! Mnawezaje kusema mambo mema
hali ninyi ni waovu? Maana mtu husema kutokana na
yale yaliyojaa moyoni. 35 Mtu mwema hutoa mambo
mema katika hazina yake njema; na mtu mbaya hutoa
mambo mabaya katika hazina yake mbaya. 36 "Basi,
nawaambieni, Siku ya hukumu watu watapaswa kujibu
juu ya kila neno lisilofaa wanalosema. 37 Maana kwa
maneno yako, utakubaliwa kuwa mwadilifu, na kwa ma-
neno yako, utahukumiwa kuwa na hatia." 38 Kisha baadhi
ya walimu wa Sheria na Mafarisayo wakamwambia Yesu,
"Mwalimu, tunataka kuona ishara kutoka kwako." 39 Naye
akawajibu, "Kizazi kiovu kisicho na uaminifu! Mnataka
ishara; hamtapewa ishara nyingine, ila tu ile ishara ya
nabii Yona. 40 Jinsi Yona alivyokaa siku tatu kutwa
kucha tumboni mwa nyangumi, ndivyo naye Mwana
wa Mtu atakavyokaa ndani ya ardhi siku tatu kutwa
kucha. 41 Watu wa Ninewi watatokea siku ya hukumu,
nao watakihukumu kizazi hiki kwamba kina hatia. Maana
Waninewi walitubu kwa sababu ya mahubiri ya Yona,
na kumbe hapa kuna kikuu kuliko Yona! 42 Malkia wa
kusini atatokea wakati kizazi hiki kitakapohukumiwa,
naye atakihukumu kwamba kina hatia. Maana yeye
alisafiri kutoka mbali akaja kusikiliza maneno ya hekima
ya Solomoni, na kumbe hapa kuna kikuu kuliko Solomoni.
43 "Pepo mchafu akifukuzwa kwa mtu, huzururazurura
jangwani akitafuta mahali pa kupumzika asipate. 44 Hapo
hujisemea: Nitarudi nyumbani kwangu nilikotoka. Lakini
anaporudi na kuikuta tupu, imefagiwa na kupambwa,
45 huenda kuwachukua pepo wengine saba, wabaya kuliko
yeye; na wote huja wakamwingia huyo mtu. Na hali
ya mtu huyo sasa huwa mbaya kuliko hapo mwanzo.
Ndivyo itakavyokuwa kwa watu hawa waovu." 46 Yesu
alikuwa bado anasema na umati wa watu wakati mama

yake na ndugu zake walipofika na kusimama nje, wakitaka
kusema naye. 47 Basi, mtu mmoja akamwambia, “Mama
yako na ndugu zako wako nje, wanataka kusema nawe.”
48 Lakini Yesu akamjibu mtu huyo, “Mama yangu ni nani?
Na ndugu zangu ni kina nani?” 49 Kisha akaunyosha
mkono wake kuelekea wanafunzi wake, akasema, “Hawa
ndio mama yangu na ndugu zangu! 50 Maana yeyote
anayefanya anavyotaka Baba yangu aliye mbinguni, huyo
ndiye ndugu yangu, dada yangu na mama yangu.”

13

1 Siku hiyohiyo, Yesu alitoka katika ile nyumba,
akaenda na kuketi kando ya ziwa. 2 Makundi makubwa
ya watu yalimzunguka hata Yesu akapanda mashua,
akaketi. Hao watu walisimama kwenye ukingo wa
ziwa, 3 naye Yesu akawaambia mambo mengi kwa mi-
fano. “Sikilizeni! Mpanzi alikwenda kupanda mbegu.
4 Alipokuwa akipanda, nyingine zilianguka njiani, ndege
wakaja wakazila. 5 Nyingine zilianguka penye mawe
pasipokuwa na udongo mwingi. Zikaota mara kwa kuwa
udongo haukuwa na kina. 6 Jua lilipochomoza, zili-
chomeka; na kwa kuwa mizizi yake haikuwa na nguvu,
zikanyauka. 7 Nyingine zilianguka kwenye miti ya miiba,
nayo ikakua na kuzisonga. 8 Lakini nyingine zilian-
guka penye udongo mzuri, zikaota, zikazaa: nyingine
punje mia moja, nyingine sitini na nyingine thelathini.
9 Mwenye masikio na asikie!” 10 Wanafunzi wake
wakamwendea, wakamwuliza, “Kwa nini unasema na
watu kwa mifano?” 11 Yesu akawajibu, “Ninyi mme-
jaliwa kuzijua siri za Ufalme wa mbinguni, lakini wao
hawakujaliwa. 12 Maana, aliye na kitu atapewa na
kuzidishiwa; lakini yule asiye na kitu, hata kile alicho
nacho kitachukuliwa. 13 Ndiyo maana ninasema nao

kwa mifano, kwa sababu wanatazama lakini hawaoni,
wanasikiliza lakini hawasikii, wala hawaelewi. 14 Kwao
yametimia yale aliyosema nabii Isaya: Kusikia mtasikia,
lakini hamtaelewa; Kutazama mtatazama, lakini ham-
taona. 15 Maana akili za watu hawa zimepumbaa,
wameyaziba masikio yao, wameyafumba macho yao. La
sivyo, wangeona kwa macho yao. wangesikia kwa masikio
yao, wangeelewa kwa akili zao, na kunigeukia, asema
Bwana, nami ningewaponya. 16 “Lakini heri yenu ninyi,
maana macho yenu yanaona na masikio yenu yanasikia.
17 Kweli nawaambieni, manabii na watu wengi wema
walitamani kuyaona yale mnayoyaona, wasiyaone, na
kuyasikia yale mnayoyasikia, wasiyasikie. 18 “Basi, ninyi
sikilizeni maana ya mfano huo wa mpanzi. 19 Yeyote
asikiaye ujumbe wa ufalme bila kuuelewa, ni kama zile
mbegu zilizoanguka njiani; yule Mwovu huja na kunyakua
kile kilichopandwa moyoni mwake. 20 Ile mbegu iliy-
opandwa penye mawe ni mfano wa mtu asikiaye ujumbe
huo na mara akaupokea kwa furaha. 21 Lakini haumwingii
na kuwa na mizizi ndani yake; huendelea kuuzingatia
ujumbe huo kwa kitambo tu, na wakati taabu au udhalimu
vinapotokea kwa sababu ya ujumbe huo, anakata tamaa
mara. 22 Ile mbegu iliyoanguka kati ya miti ya miiba, ni
mfano wa mtu asikiaye huo ujumbe, lakini wasiwasi wa
ulimwengu huu na anasa za mali huusonga ujumbe huo,
naye hazai matunda. 23 Ile mbegu iliyopandwa katika
udongo mzuri ni mfano wa mtu ausikiaye ujumbe huo na
kuuelewa, naye huzaa matunda; mmoja mia, mwingine
sitini na mwingine thelathini.” 24 Yesu akawaambia watu
mfano mwingine: “Ufalme wa mbinguni unafanana na
mtu aliyepanda mbegu nzuri katika shamba lake. 25 Lakini
watu wakiwa wamelala, adui yake akaja akapanda magugu
kati ya ngano, akaenda zake. 26 Basi, mimea ilipoota

na kuanza kuchanua, magugu pia yakaanza kuonekana.
27 Watumishi wa yule mwenye shamba wakamwendea,
wakamwambia, Mheshimiwa, bila shaka ulipanda mbegu
nzuri katika shamba lako. Sasa magugu yametoka
wapi? 28 Yeye akawajibu, Adui ndiye aliyefanya hivyo.
Basi, watumishi wake wakamwuliza, Je, unataka twende
tukayang'oe 29 Naye akawajibu, La, msije labda mnapoku-
sanya magugu, mkang'oa na ngano pia. 30 Acheni vikue
pamoja mpaka wakati wa mavuno. Wakati huo nitawaam-
bia wavunaji: kusanyeni kwanza magugu mkayafunge
mafungumafungu ya kuchomwa. Lakini ngano iku-
sanyeni mkaiweke ghalani mwangu." 31 Yesu akawaambia
watu mfano mwingine: "Ufalme wa mbinguni unafanana
na mbegu ya haradali aliyotwaa mtu mmoja, akaipanda
katika shamba lake. 32 Yenyewe ni ndogo kuliko mbegu
zote, lakini ikishaota huwa kubwa kuliko mimea yote.
Hukua ikawa mti, na ndege wa angani huja na kujenga
viota katika matawi yake." 33 Yesu akawaambia mfano
mwingine: "Ufalme wa mbinguni umefanana na chachu
aliyotwaa mama mmoja, akaichanganya na unga pishi
tatu, hata unga wote ukaumuka." 34 Yesu aliwaambia
watu hayo yote kwa mifano. Hakuwaambia chochote
bila kutumia mifano, 35 ili jambo lililonenwa na nabii
litimie: "Nitasema kwa mifano; nitawaambia mambo
yaliyofichika tangu kuumbwa ulimwengu." 36 Kisha Yesu
aliwaaga wale watu, akaingia nyumbani. Wanafunzi wake
wakamwendea, wakamwambia, "Tufafanulie ule mfano
wa magugu shambani." 37 Yesu akawaambia, "Mpanzi wa
zile mbegu nzuri ni Mwana wa Mtu. 38 Lile shamba ni
ulimwengu. Zile mbegu nzuri ni watu wale ambao Ufalme
ni wao. Lakini yale magugu ni wale watu wa yule Mwovu.
39 Adui aliyepanda yale magugu ni Ibilisi. Mavuno ni
mwisho wa nyakati na wavunaji ni malaika. 40 Kama

vile magugu yanavyokusanywa kuchomwa moto, ndivyo
itakavyokuwa mwishoni mwa nyakati; 41 Mwana wa Mtu
atawatuma malaika wake wawakusanye kutoka katika
Ufalme wake wale wote wenye kusababisha dhambi, na
wote wenye kutenda maovu, 42 na kuwatupa katika tanuru
ya moto, na huko watalia na kusaga meno. 43 Kisha,
wale wema watang'ara kama jua katika Ufalme wa Baba
yao. Sikieni basi, kama mna masikio! 44 “Ufalme
wa mbinguni umefanana na hazina iliyofichika sham-
bani. Mtu mmoja aliigundua, akaificha tena. Alifurahi
sana hata akaenda kuuza yote aliyokuwa nayo, akali-
nunua shamba lile. 45 “Tena, Ufalme wa mbinguni
umefanana na mfanyabiashara mmoja mwenye kutafuta
lulu nzuri. 46 Alipopata lulu moja ya thamani kubwa,
alienda akauza yote aliyokuwa nayo, akainunua lulu ile.
47 “Tena, Ufalme wa mbinguni unafanana na wavu ulio-
tupwa baharini, ukanasa samaki wa kila aina. 48 Ulipojaa,
watu waliuvuta pwani, wakaketi, wakachagua samaki
wazuri wakawaweka ndani ya vikapu vyao, na wabaya
wakawatupa. 49 Ndivyo itakavyokuwa mwishoni mwa
nyakati: malaika watatokea, watawatenganisha watu
wabaya na watu wema, 50 na kuwatupa hao wabaya
katika tanuru ya moto. Huko watalia na kusaga meno.”
51 Yesu akawauliza, “Je, mmeelewa mambo haya yote?”
Wakamjibu, “Naam.” 52 Naye akawaambia, “Hivyo basi,
kila mwalimu wa Sheria aliye mwanafunzi wa Ufalme wa
mbinguni anafanana na mwenye nyumba atoaye katika
hazina yake vitu vipya na vya kale.” 53 Yesu alipomaliza
kusema mifano hiyo alitoka mahali hapo, 54 akaenda
kijijini kwake. Huko akawa anawafundisha watu katika
sunagogi hata wakashangaa, wakasema, “Huyu amepata
wapi hekima hii na maajabu? 55 Je, huyu si yule mwana
wa seremala? Je, mama yake si anaitwa Maria, na ndugu

zake si kina Yakobo, Yosefu, Simoni na Yuda? 56 Na dada
zake je, si wote wako hapa pamoja nasi? Basi amepata
wapi haya yote?" 57 Basi, wakawa na mashaka naye. Lakini
Yesu akawaambia, "Nabii hakosi kuheshimiwa, isipokuwa
katika nchi yake na nyumbani mwake!" 58 Kwa hiyo,
hakutenda miujiza mingi pale kwa sababu ya kutoamini
kwao.

14

1 Wakati huo, mtawala Herode alisikia sifa za Yesu.
2 Basi, akawaambia watumishi wake, "Mtu huyu ni Yohane
mbatizaji, amefufuka kutoka wafu; ndiyo maana nguvu
za miujiza zinafanya kazi ndani yake." 3 Herode ndiye
aliyekuwa amemtia Yohane nguvuni, akamfunga miny-
ororo na kumtia gerezani kwa sababu ya Herodia, mke
wa Filipo, ndugu yake. Sababu hasa ni 4 kwamba alikuwa
amemwambia Herode, "Si halali kwako kuishi na huyo
mwanamke!" 5 Herode alitaka kumwua Yohane, lakini
aliogopa watu kwa sababu kwao Yohane alikuwa nabii.
6 Katika sherehe za sikukuu ya kuzaliwa kwake Herode,
binti ya Herodia alicheza mbele ya wageni. Herode alifu-
rahiwa, 7 hata akaahidi kwa kiapo kumpa huyo msichana
chochote atakachoomba. 8 Naye, huku akichochewa
na mama yake, akaomba, "Nipe papahapa katika sinia
kichwa cha Yohane mbatizaji." 9 Mfalme alihuzunika,
lakini kwa sababu ya kile kiapo chake na kwa sababu
ya wale wageni karamuni, akaamuru apewe. 10 Basi,
Herode akatuma mtu gerezani amkate kichwa Yohane.
11 Kichwa chake kikaletwa katika sinia, wakampa yule
msichana, naye akampelekea mama yake. 12 Wanafunzi
wa Yohane wakaja, wakauchukua mwili wake, wakauzika.
Kisha wakaenda kumpasha habari Yesu. 13 Yesu alipopata
habari hiyo, aliondoka mahali pale kwa mashua, akaenda
mahali pa faragha peke yake. Lakini watu walipata habari,

wakamfuata kwa miguu toka mijini. 14 Basi, aliposhuka
pwani, aliona umati mkubwa wa watu, akawaonea hu-
ruma, akawaponya wagonjwa wao. 15 Kulipokuwa jioni,
wanafunzi wake walimwendea wakamwambia, “Mahali
hapa ni nyikani, na saa zimepita. Basi, uwaage watu
ili waende vijijini wakajinunulie chakula.” 16 Yesu
akawaambia, “Si lazima waende, wapeni ninyi chakula.”
17 Lakini wao wakamwambia, “Tunayo mikate mitano tu
na samaki wawili.” 18 Yesu akawaambia, “Nileteeni hapa.”
19 Akawaamuru watu waketi katika nyasi. Kisha akaitwaa
ile mikate mitano na wale samaki wawili, akatazama
juu mbinguni, akamshukuru Mungu. Halafu akaimega
hiyo mikate, akawapa wanafunzi wake, nao wakawapa
watu. 20 Watu wote wakala, wakashiba. Kisha wana-
funzi wakakusanya mabaki, wakajaza vikapu kumi na
viwili. 21 Jumla ya waliokula ilikuwa wanaume wapatao
elfu tano, bila kuhesabu wanawake na watoto. 22 Mara,
Yesu akawaamuru wanafunzi wake wapande mashua,
wamtangulie ng'ambo ya ziwa wakati yeye anawaaga
watu. 23 Baada ya kuwaaga, alipanda mlimani peke
yake kusali. Ilipokuwa jioni, yeye alikuwa huko peke
yake, 24 na wakati huo ile mashua ilikwishafika karibu
katikati ya ziwa, lakini ilikuwa inakwenda mrama kwa
sababu upepo ulikuwa unaipinga. 25 Usiku, karibu na
mapambazuko, Yesu aliwaendea wanafunzi akitembea
juu ya maji. 26 Wanafunzi wake walipomwona akitembea
juu ya maji waliingiwa na hofu, wakasema, “Ni mzimu!”
Wakapiga kelele kwa hofu. 27 Mara, Yesu akasema nao,
“Tulieni, ni mimi. Msiogope!” 28 Petro akamwambia,
“Bwana, ikiwa ni wewe kweli, amuru nitembee juu ya
maji nije kwako.” 29 Yesu akasema, “Haya, njoo.” Basi,
Petro akashuka kutoka ile mashua, akatembea juu ya maji,
akamwendea Yesu. 30 Lakini alipouona ule upepo, alio-

gopa, akaanza kuzama; akalia kwa sauti, “Bwana, niokoe!”
31 Hapo, Yesu akaunyosha mkono wake, akamshika na
kumwambia, “Ewe mwenye imani haba! Kwa nini uliona
shaka?” 32 Basi, wakapanda mashuani, na upepo ukat-
ulia. 33 Wote waliokuwa ndani ya mashua walimsuju-
dia, wakasema, “Hakika wewe ni Mwana wa Mungu.”
34 Walivuka ziwa, wakafika nchi ya Genesareti. 35 Watu
wa huko walipomtambua, wakaeneza habari pote katika
sehemu hizo. Basi, wakamletea Yesu wagonjwa wote,
36 wakamwomba awaruhusu waguse tu pindo la vazi lake;
wote waliomgusa walipona.

15

1 Kisha Mafarisayo na walimu wa Sheria wakafika
kutoka Yerusalemu, wakamwendea Yesu, wakamwuliza,
2 “Kwa nini wanafunzi wako hawajali mapokeo tuliy-
opokea kutoka kwa wazee wetu? Hawanawi mikono yao
kama ipasavyo kabla ya kula!” 3 Yesu akawajibu, “Kwa nini
nanyi mnapendelea mapokeo yenu wenyewe na hamuijali
Sheria ya Mungu? 4 Mungu amesema: Waheshimu baba
yako na mama yako, na Anayemkashifu baba yake au
mama yake, lazima auawe. 5 Lakini ninyi mwafundisha
ati mtu akiwa na kitu ambacho angeweza kuwasaidia
nacho baba au mama yake, lakini akasema: Kitu hiki
nimemtolea Mungu, 6 basi, hapaswi tena kumheshimu
baba yake! Ndivyo mnavyodharau neno la Mungu kwa
kufuata mafundisho yenu wenyewe. 7 Enyi wanafiki!
Isaya alitabiri sawa kabisa juu yenu: 8 Watu hawa, asema
Mungu, huniheshimu kwa maneno tu, lakini mioyoni
mwao wako mbali nami. 9 Kuniabudu kwao haku-
fai, maana mambo wanayofundisha ni maagizo ya kibi-
nadamu tu.” 10 Yesu aliuita ule umati wa watu, akawaam-
bia, “Sikilizeni na muelewe! 11 Kitu kinachomtia mtu
najisi si kile kiingiacho kinywani, bali kile kitokacho

kinywani. Hicho ndicho kimtiacho mtu najisi." 12 Kisha
wanafunzi wakamwendea, wakamwambia, "Je, unajua
kwamba Mafarisayo walichukizwa waliposikia maneno
yako?" 13 Lakini yeye akawajibu, "Kila mmea ambao
Baba yangu aliye mbinguni hakuupanda, utang'olewa.
14 Waacheni wenyewe! Wao ni vipofu, viongozi wa vipofu;
na kipofu akimwongoza kipofu, wote wawili hutum-
bukia shimoni." 15 Petro akadakia, "Tufafanulie huo
mfano." 16 Yesu akasema, "Hata nyinyi hamwelewi? 17 Je,
hamwelewi kwamba kila kinachoingia kinywani huenda
tumboni na baadaye hutupwa nje chooni? 18 Lakini
yale yatokayo kinywani hutoka moyoni, na hayo ndiyo
yanayomtia mtu najisi. 19 Maana moyoni hutoka mawazo
maovu yanayosababisha uuaji, uzinzi, uasherati, wizi,
ushahidi wa uongo na kashfa. 20 Hayo ndiyo yanay-
omtia mtu najisi. Lakini kula chakula bila kunawa
mikono hakumtii mtu najisi." 21 Yesu aliondoka ma-
hali hapo akaenda kukaa katika sehemu za Tiro na
Sidoni. 22 Basi, mama mmoja Mkaanani wa nchi hiyo
alimjia, akapaaza sauti: "Mheshimiwa, Mwana wa Daudi,
nionee huruma! Binti yangu anasumbuliwa na pepo."
23 Lakini Yesu hakumjibu neno. Basi, wanafunzi wake
wakamwendea, wakamwambia, "Mwambie aende zake
kwa maana anatufuatafuata akipiga kelele." 24 Yesu
akajibu, "Sikutumwa ila kwa watu wa Israeli waliopotea
kama kondoo." 25 Hapo huyo mama akaja, akapiga
magoti mbele yake, akasema, "Mheshimiwa, nisaidie."
26 Yesu akamjibu, "Si sawa kuchukua chakula cha wa-
toto na kuwatupia mbwa." 27 Huyo mama akajibu, "Ni
kweli, Mheshimiwa; lakini hata mbwa hula makombo
yanayoanguka kutoka meza ya bwana wao." 28 Hapo
Yesu akamjibu, "Mama, imani yako ni kubwa; basi,
ufanyiwe kama unavyotaka." Yule binti yake akapona

tangu saa hiyo wakati huohuo. 29 Yesu alitoka hapo
akaenda kando ya ziwa Galilaya, akapanda mlimani,
akaketi. 30 Watu wengi sana wakamjia wakiwaleta vilema,
vipofu, viwete, bubu na wengine wengi waliokuwa wag-
onjwa, wakawaweka mbele ya miguu yake, naye Yesu
akawaponya. 31 Umati ule wa watu ulishangaa sana
ulipoona bubu wakiongea, waliokuwa wamelemaa wame-
pona, viwete wakitembea na vipofu wakiona; wakamsifu
Mungu wa Israeli. 32 Basi, Yesu aliwaita wanafunzi wake,
akasema, “Nawaonea watu hawa huruma kwa sababu kwa
siku tatu wamekuwa nami, wala hawana chakula. Sipendi
kuwaacha waende bila kula wasije wakazimia njiani.”
33 Wanafunzi wakamwambia, “Hapa tuko nyikani; tutap-
ata wapi chakula cha kuwatosha watu wengi hivi?” 34 Yesu
akawauliza, “Mnayo mikate mingapi?” Wakamjibu, “Saba
na visamaki vichache.” 35 Basi, Yesu akawaamuru watu
wakae chini. 36 Akaitwaa ile mikate saba na vile visamaki,
akamshukuru Mungu, akavimega, akawapa wanafunzi,
nao wakawagawia watu. 37 Wote wakala, wakashiba.
Kisha wakakusanya makombo, wakajaza vikapu saba.
38 Hao waliokula walikuwa wanaume elfu nne, bila kuh-
esabu wanawake na watoto. 39 Basi, Yesu akawaaga watu,
akapanda mashua, akaenda katika eneo la Magadani.

16

1 Mafarisayo na Masadukayo walimwendea Yesu, na
kwa kumjaribu, wakamwomba afanye ishara itokayo
mbinguni. 2 Lakini Yesu akawajibu, “Wakati wa jioni
ukifika ninyi husema: Hali ya hewa itakuwa nzuri kwa
maana anga ni jekundu! 3 Na alfajiri mwasema: Leo hali
ya hewa itakuwa ya dhoruba, maana anga ni jekundu
na tena mawingu yametanda! Basi, ninyi mnajua sana
kusoma majira kwa kuangalia anga, lakini kutambua
dalili za nyakati hizi hamjui. 4 Kizazi kiovu kisicho

na uaminifu! Mnataka ishara, lakini hamtapewa ishara
yoyote isipokuwa tu ile ya Yona." Basi, akawaacha,
akaenda zake. 5 Wanafunzi wake walipokwisha vukia
upande wa pili wa ziwa, walijikuta wamesahau kuchukua
mikate. 6 Yesu akawaambia, "Muwe macho na mjihadhari
na chachu ya Mafarisayo na Masadukayo!" 7 Lakini
wao wakawa wanajadiliana: "Anasema hivyo kwa kuwa
hatukuchukua mikate." 8 Yesu alijua mawazo yao,
akawaambia, "Enyi watu wenye imani haba! Mbona
mnajadiliana juu ya kutokuwa na mikate? 9 Je, ham-
jaelewa bado? Je, hamkumbuki nilipoimega ile mikate
mitano kwa ajili ya wale watu elfu tano? Je, mlijaza
vikapu vingapi vya makombo? 10 Au, ile mikate saba
waliyogawiwa wale watu elfu nne, je, mlikusanya vikapu
vingapi vya mabaki? 11 Inawezekanaje hamwelewi ya
kwamba sikuwa nikisema juu ya mikate? Jihadharini
na chachu ya Mafarisayo na Masadukayo!" 12 Hapo
wanafunzi wakafahamu kwamba aliwaambia wajihad-
hari siyo na chachu ya mikate, bali na mafundisho ya
Mafarisayo na Masadukayo. 13 Yesu alipofika pande
za Kaisarea Filipi, aliwauliza wanafunzi wake, "Watu
wanasema Mwana wa Mtu kuwa ni nani?" 14 Wakamjibu,
"Wengine wanasema kuwa ni Yohane mbatizaji, wengine
Eliya, wengine Yeremia au mmojawapo wa manabii."
15 Yesu akawauliza, "Na ninyi je, mwasema mimi ni nani?"
16 Simoni Petro akajibu, "Wewe ndiwe Kristo, Mwana wa
Mungu aliye hai." 17 Yesu akasema, "Heri wewe Simoni
mwana wa Yona, kwa maana si binadamu aliyekufunulia
ukweli huu, ila Baba yangu aliye mbinguni. 18 Nami
nakwambia: wewe ni Petro, na juu ya mwamba huu
nitalijenga kanisa langu; wala kifo chenyewe hakitaweza
kulishinda. 19 Nitakupa funguo za Ufalme wa mbinguni;
kila utakachofunga duniani, kitafungwa pia mbinguni;

kila utakachofungua duniani, kitafunguliwa pia mbinguni.” 20 Kisha akawaonya wanafunzi wasimwambie
mtu yeyote kwamba yeye ndiye Kristo. 21 Tangu wakati
huo Yesu alianza kuwajulisha waziwazi wanafunzi wake:
“Ni lazima mimi niende Yerusalemu, na huko nikapate
mateso mengi yatakayosababishwa na wazee, makuhani
wakuu na walimu wa Sheria. Nitauawa, na siku ya
tatu nitafufuliwa.” 22 Hapo Petro akamchukua kando,
akaanza kumkemea: “Isiwe hivyo Bwana! Jambo hili
halitakupata!” 23 Lakini Yesu akageuka, akamwambia
Petro, “Ondoka mbele yangu Shetani! Wewe ni kikwazo
kwangu. Mawazo yako si ya mungu bali ni ya kibi-
nadamu!” 24 Kisha Yesu akawaambia wanafunzi wake,
“Kama mtu yeyote anataka kuwa mfuasi wangu, ni laz-
ima ajikane mwenyewe, auchukue msalaba wake, ani-
fuate. 25 Maana, mtu anayetaka kuyaokoa maisha yake
mwenyewe, atayapoteza; 26 lakini mtu anayeyapoteza
maisha yake kwa ajili yangu, atayapata. Je, mtu atafaidi
nini akiupata utajiri wote wa ulimwengu na hali ame-
poteza maisha yake? Au, mtu atatoa kitu gani kiwe
badala ya maisha yake? 27 Maana, Mwana wa Mtu atakuja
katika utukufu wa Baba yake pamoja na malaika wake,
na hapo ndipo atakapomlipa kila mtu kadiri ya matendo
yake. 28 Kweli nawaambieni, wako wengine papahapa
ambao hawatakufa kabla ya kumwona Mwana wa Mtu
akija katika Ufalme wake.”

17

1 Baada ya siku sita, Yesu aliwachukua Petro, Yakobo
na Yohane nduguye, akaenda nao peke yao juu ya mlima
mrefu. 2 Huko, wakiwa wanamtazama, akageuka sura,
uso wake ukang'aa kama jua na mavazi yake yakawa
meupe kama nuru. 3 Mose na Eliya wakawatokea, wakawa

wanazungumza naye. 4 Hapo Petro akamwambia Yesu,
“Bwana, ni vizuri sana kwamba tupo hapa! Ukipenda
nitajenga vibanda vitatu: kimoja chako, kimoja cha
Mose na kimoja cha Eliya.” 5 Alipokuwa bado anasema
hivyo, wingu jeupe likawafunika, na sauti ikasikika ku-
toka katika hilo wingu: “Huyu ni Mwanangu mpendwa,
ninayependezwa naye, msikilizeni.” 6 Wanafunzi wali-
posikia hivyo wakaanguka kifudifudi, wakaogopa sana.
7 Yesu akawaendea, akawagusa, akasema, “Simameni,
msiogope!” 8 Walipoinua macho yao hawakumwona
mtu, ila Yesu peke yake. 9 Basi, walipokuwa wanashuka
mlimani, Yesu akawaonya: “Msimwambie mtu mambo
mliyoyaona mpaka Mwana wa Mtu atakapofufuliwa ku-
toka wafu.” 10 Kisha wanafunzi wakamwuliza, “Mbona
walimu wa Sheria wanasema ati ni lazima kwanza Eliya
aje?” 11 Yesu akawajibu, “Kweli, Eliya atakuja kuta-
yarisha mambo yote. 12 Lakini nawaambieni, Eliya
amekwisha kuja nao hawakumtambua, bali walimten-
dea jinsi walivyotaka. Mwana wa Mtu atateswa vivyo
hivyo mikononi mwao.” 13 Hapo hao wanafunzi wakafa-
hamu kwamba alikuwa akiwaambia juu ya Yohane mbat-
izaji. 14 Walipojiunga tena na ule umati wa watu, mtu
mmoja alimwendea Yesu, akampigia magoti, 15 akasema,
“Mheshimiwa, mwonee huruma mwanangu kwa kuwa
ana kifafa, tena anateseka sana; mara nyingi yeye huan-
guka motoni na majini. 16 Nilimleta kwa wanafunzi wako
lakini hawakuweza kumponya.” 17 Yesu akajibu, “Enyi
kizazi kisicho na imani, kilichopotoka! Nitakaa nanyi
mpaka lini? Nitawavumilia ninyi mpaka lini? Mleteni
hapa huyo mtoto.” 18 Basi, Yesu akamkemea huyo pepo,
naye akamtoka, na yule mtoto akapona wakati huohuo.
19 Kisha wanafunzi wakamwendea Yesu kwa faragha,
wakamwuliza, “Kwa nini sisi hatukuweza kumtoa yule

pepo?” 20 Yesu akawajibu, “Kwa sababu ya imani yenu
haba. Nawaambieni kweli, kama tu mkiwa na imani, hata
iwe ndogo kama mbegu ya haradali, mtaweza kuuambia
mlima huu: Toka hapa uende pale, nao utakwenda.
Hakuna chochote ambacho hakingewezekana kwenu.”
21 “Pepo wa namna hii hawezi kuondolewa ila kwa sala
na kufunga.” 22 Walipokuwa pamoja huko Galilaya, Yesu
aliwaambia, “Mwana wa Mtu atakabidhiwa kwa watu.
23 Watamuua, lakini siku ya tatu atafufuliwa.” Wanafunzi
wakahuzunika mno. 24 Walipofika Kafarnaumu watu
wenye kukusanya fedha ya zaka ya Hekalu walimwendea
Petro, wakamwuliza, “Je, mwalimu wenu hulipa fedha
ya zaka?” 25 Petro akajibu, “Naam, hulipa.” Basi, Petro
alipoingia ndani ya nyumba, kabla hata hajasema neno,
Yesu akamwuliza, “Simoni, wewe unaonaje? Wafalme wa
dunia hukusanya ushuru au kodi kutoka kwa kina nani?
Kutoka kwa wananchi ama kutoka kwa wageni?” 26 Petro
akajibu, “Kutoka kwa wageni.” Yesu akamwambia, “Haya
basi, wananchi hawahusiki. 27 Lakini kusudi tusiwakwaze,
nenda ziwani ukatupe ndoana; chukua samaki wa kwanza
atakayenaswa, fungua kinywa chake, na ndani utakuta
fedha taslimu ya zaka. Ichukue ukawape kwa ajili yangu
na kwa ajili yako.”

18

1 Wakati ule wanafunzi walimwendea Yesu,
wakamwuliza, “Ni nani aliye mkuu katika Ufalme
wa mbinguni?” 2 Yesu akamwita mtoto mmoja,
akamsimamisha kati yao, 3 kisha akasema, “Nawaambieni
kweli, msipogeuka na kuwa kama watoto, hamtaingia
kamwe katika Ufalme wa mbinguni. 4 Yeyote
anayejinyenyekesha kama mtoto huyu, huyo ndiye
aliye mkubwa katika Ufalme wa mbinguni. 5 Yeyote
anayemkaribisha mtoto mmoja kama huyu kwa jina

langu, ananikaribisha mimi. 6 “Yeyote atakayemkosesha
mmoja wa hawa wadogo wanaoniamini, ingekuwa
afadhali afungwe shingoni jiwe kubwa la kusagia na
kuzamishwa kwenye kilindi cha bahari. 7 Ole wake
ulimwengu kwa sababu ya vikwazo vinavyowaangusha
wengine. Vikwazo hivyo ni lazima vitokee lakini ole
wake mtu yule atakayevisababisha. 8 “Kama mkono au
mguu wako ukikukosesha, ukate na kuutupa mbali nawe.
Ni afadhali kwako kuingia katika uzima bila mkono au
mguu, kuliko kutupwa katika moto wa milele ukiwa na
mikono miwili na miguu yako miwili. 9 Na kama jicho
lako likikukosesha, ling'oe na kulitupa mbali nawe. Ni
afadhali kwako kuingia katika uzima ukiwa chongo,
kuliko kutupwa katika moto wa Jehanamu ukiwa na
macho yako yote mawili. 10 “Jihadharini! Msimdharau
mmojawapo wa wadogo hawa. Nawaambieni, malaika
wao huko mbinguni wako daima mbele ya Baba yangu
aliye mbinguni. 11 Maana Mwana wa Mtu alikuja
kuwaokoa wale waliopotea. 12 Mnaonaje? Mtu akiwa na
kondoo mia, akimpoteza mmoja, hufanyaje? Huwaacha
wale tisini na tisa mlimani, na huenda kumtafuta yule
aliyepotea. 13 Akimpata, nawaambieni kweli, humfurahia
huyo kuliko awafurahiavyo wale tisini na tisa ambao
hawakupotea. 14 Hali kadhalika, Baba yenu wa mbinguni
hapendi hata mmoja wa hawa wadogo apotee. 15 “Ndugu
yako akikukosea, mwendee ukamwonye mkiwa ninyi
peke yenu. Akikusikia utakuwa umempata ndugu yako.
16 Asipokusikia, chukua mtu mmoja au wawili pamoja
nawe, ili kwa mawaidha ya mashahidi wawili au watatu,
kila tatizo litatuliwe. 17 Asipowasikia hao, liambie kanisa.
Na kama hatalisikia kanisa, na awe kwako kama watu
wasiomjua Mungu na watoza ushuru. 18 “Nawaambieni
kweli, mtakachofunga duniani kitafungwa mbinguni,

na mtakachofungua duniani kitafunguliwa mbinguni.
19 Tena nawaambieni, wawili miongoni mwenu
wakikubaliana hapa duniani kuhusu jambo lolote la
kuomba, Baba yangu wa mbinguni atawafanyia jambo
hilo. 20 Kwa maana popote pale wanapokusanyika wawili
au watatu kwa jina langu, mimi nipo hapo kati yao."
21 Kisha Petro akamwendea Yesu, akamwuliza, "Je, ndugu
yangu akinikosea, nimsamehe mara ngapi? Mara saba?"
22 Yesu akamjibu, "Sisemi mara saba tu, bali sabini mara
saba. 23 Ndiyo maana Ufalme wa mbinguni umefanana na
mfalme mmoja aliyeamua kukagua hesabu za watumishi
wake. 24 Ukaguzi ulipoanza, akaletewa mtu mmoja
aliyekuwa na deni la fedha talanta elfu kumi. 25 Mtu
huyo hakuwa na chochote cha kulipa; hivyo bwana wake
aliamuru wauzwe, yeye, mke wake, watoto wake na vitu
vyote alivyokuwa navyo, ili deni lilipwe. 26 Basi, huyo
mtumishi akapiga magoti mbele yake, akasema, Unisubiri
nami nitakulipa deni lote. 27 Yule bwana alimwonea
huruma, akamsamehe lile deni, akamwacha aende
zake. 28 "Lakini huyo mtumishi akaondoka, akamkuta
mmoja wa watumishi wenzake aliyekuwa na deni lake
fedha denari mia moja. Akamkamata, akamkaba koo
akisema, Lipa deni lako! 29 Huyo mtumishi mwenzake
akapiga magoti, akamwomba, Unisubiri nami nitalipa
deni langu lote. 30 Lakini yeye hakutaka, bali alimtia
gerezani mpaka hapo atakapolipa lile deni. 31 "Basi,
watumishi wenzake walipoona jambo hilo walisikitika
sana, wakaenda kumpasha habari bwana wao juu ya
mambo hayo yaliyotukia. 32 Hapo yule bwana alimwita
huyo mtumishi, akamwambia, Wewe ni mtumishi mbaya
sana! Uliniomba, nami nikakusamehe deni lako lote. 33 Je,
haikukupasa nawe kumhurumia mtumishi mwenzako
kama nilivyokuhurumia? 34 "Basi, huyo bwana alikasirika

sana, akamtoa huyo mtumishi aadhibiwe mpaka hapo atakapolipa deni lote. 35 Na baba yangu aliye mbinguni atawafanyieni vivyo hivyo kama kila mmoja wenu hatamsamehe ndugu yake kwa moyo wake wote."

19

1 Yesu alipomaliza kusema maneno hayo, alitoka Galilaya, akaenda katika mkoa wa Yudea, ng'ambo ya mto Yordani. 2 Watu wengi walimfuata huko, naye akawaponya. 3 Mafarisayo kadhaa walimjia, wakamwuliza kwa kumtega, "Je, ni halali mume kumpa talaka mkewe kwa kisa chochote?" 4 Yesu akawajibu, "Je, hamkusoma katika Maandiko Matakatifu kwamba Mungu aliyemuumba mtu tangu mwanzo alimfanya mwanamume na mwanamke, 5 na akasema: Kwa sababu hiyo mwanamume atamwacha baba yake na mama yake, ataungana na mke wake, nao wawili watakuwa mwili mmoja? 6 Kwa hiyo wao si wawili tena, bali mwili mmoja. Basi, alichounganisha Mungu, binadamu asikitenganishe." 7 Lakini wao wakamwuliza, "Kwa nini basi, Mose alituagiza mwanamke apewe hati ya talaka na kuachwa?" 8 Yesu akawajibu, "Mose aliwaruhusu kuwaacha wake zenu kwa sababu ya ugumu wa mioyo yenu. 9 Lakini haikuwa hivyo tangu mwanzo. Basi nawaambieni, yeyote atakayemwacha mke wake isipokuwa kwa sababu ya uzinzi, akaoa mke mwingine, anazini." 10 Wanafunzi wake wakamwambia, "Ikiwa mambo ya mume na mkewe ni hivyo, ni afadhali kutooa kabisa." 11 Yesu akawaambia, "Si wote wanaoweza kulipokea fundisho hili, isipokuwa tu wale waliojaliwa na Mungu. 12 Maana kuna sababu kadhaa za kutoweza kuoa: wengine ni kwa sababu wamezaliwa hivyo, wengine kwa sababu wamefanywa hivyo na watu, na wengine wameamua kutooa kwa ajili ya

Ufalme wa mbinguni. Awezaye kulipokea fundisho hili
na alipokee." 13 Kisha watu wakamletea Yesu watoto
wadogo ili awawekee mikono na kuwaombea. Lakini
wanafunzi wakawakemea. 14 Yesu akasema, "Waacheni
hao watoto waje kwangu, wala msiwazuie; maana Ufalme
wa mbinguni ni wa watu walio kama watoto hawa."
15 Basi, akawawekea mikono, kisha akaondoka mahali
hapo. 16 Mtu mmoja alimjia Yesu, akamwuliza, "Mwalimu,
nifanye kitu gani chema ili niupate uzima wa milele?"
17 Yesu akamwambia, "Mbona unaniuliza kuhusu jambo
jema? Kuna mmoja tu aliye mwema. Ukitaka kuingia
katika uzima, shika amri." 18 Yule mtu akamwuliza,
"Amri zipi?" Yesu akasema, "Usiue, usizini, usiibe,
usitoe ushahidi wa uongo, 19 waheshimu baba yako na
mama yako; na, mpende jirani yako kama unavyojipenda
mwenyewe." 20 Huyo kijana akamwambia, "Hayo yote
nimeyazingatia tangu utoto wangu; sasa nifanye nini
zaidi?" 21 Yesu akamwambia, "Kama unapenda kuwa
mkamilifu, nenda ukauze mali yako uwape maskini hiyo
fedha, nawe utakuwa na hazina mbinguni, kisha njoo uni-
fuate." 22 Huyo kijana aliposikia hayo, alienda zake akiwa
mwenye huzuni, maana alikuwa na mali nyingi. 23 Hapo
Yesu akawaambia wanafunzi wake, "Kweli nawaambieni,
itakuwa vigumu sana kwa tajiri kuingia katika Ufalme
wa mbinguni. 24 Tena nawaambieni, ni rahisi zaidi kwa
ngamia kupita katika tundu la sindano, kuliko kwa tajiri
kuingia katika Ufalme wa mbinguni." 25 Wale wana-
funzi waliposikia hivyo walishangaa, wakamwuliza, "Ni
nani basi, awezaye kuokoka?" 26 Yesu akawatazama,
akasema, "Kwa binadamu jambo hili haliwezekani, lakini
kwa Mungu mambo yote huwezekana." 27 Kisha Petro
akasema, "Na sisi je? Tumeacha yote tukakufuata; tu-
tapata nini basi?" 28 Yesu akawaambia, "Nawaambieni

kweli, Mwana wa Mtu atakapoketi katika kiti cha enzi cha utukufu wake katika ulimwengu mpya, ninyi mlionifuata mtaketi katika viti kumi na viwili mkiyahukumu makabila kumi na mawili ya Israeli. 29 Na kila aliyeacha nyumba, au ndugu, au dada, au baba, au mama, au watoto, au mashamba, kwa ajili yangu, atapokea mara mia zaidi, na kupata uzima wa milele. 30 Lakini walio wa kwanza watakuwa wa mwisho, na walio wa mwisho watakuwa wa kwanza.

20

1 “Ufalme wa mbinguni unafanana na mtu mwenye shamba la mizabibu, ambaye alitoka asubuhi na mapema kuwaajiri wafanyakazi katika shamba lake. 2 Akapatana nao kuwalipa dinari moja kwa siku, kisha akawapeleka katika shamba lake la mizabibu. 3 Akatoka mnamo saa tatu asubuhi, akaona watu wengine wamesimama sokoni, hawana kazi. 4 Akawaambia, Nendeni nanyi mkafanye kazi katika shamba la mizabibu, nami nitawapeni haki yenu. 5 Basi, wakaenda. Huyo mwenye shamba akatoka tena mnamo saa sita na saa tisa, akafanya vivyo hivyo. 6 Hata mnamo saa kumi na moja jioni, akatoka tena; akakuta watu wengine wamesimama pale sokoni. Basi, akawauliza, Mbona mmesimama hapa mchana kutwa bila kazi? 7 Wakamjibu: Kwa sababu hakuna mtu aliyetuajiri. Yeye akawaambia, Nendeni nanyi mkafanye kazi katika shamba la mizabibu. 8 “Kulipokuchwa, huyo mwenye shamba alimwambia mtunza hazina wake, Waite wafanyakazi ukawalipe mshahara wao, ukianzia na wale walioajiriwa mwisho, na kumalizia na wale wa kwanza. 9 Basi, wakaja wale walioajiriwa mnamo saa kumi na moja, wakapokea kila mmoja dinari moja. 10 Wale wa kwanza walipofika, walikuwa wanadhani watapewa zaidi; lakini hata wao wakapewa kila mmoja dinari moja.

11 Wakazipokea fedha zao, wakaanza kumnung'unikia
yule bwana. 12 Wakasema, Watu hawa walioajiriwa
mwisho walifanya kazi kwa muda wa saa moja tu, mbona
umetutendea sawa na wao hali sisi tumevumilia kazi
ngumu kutwa na jua kali? 13 “Hapo yule bwana akamjibu
mmoja wao, Rafiki, sikukupunja kitu! Je, hukupatana
nami mshahara wa denari moja? 14 Chukua haki yako,
uende zako. Napenda kumpa huyu wa mwisho sawa
na wewe. 15 Je, sina haki ya kufanya na mali yangu
nipendavyo? Je, unaona kijicho kwa kuwa mimi ni
mwema?” 16 Yesu akamaliza kwa kusema, “Hivyo,
walio wa mwisho watakuwa wa kwanza na wa kwanza
watakuwa wa mwisho.” 17 Yesu alipokuwa anakwenda
Yerusalemu, aliwachukua wale wanafunzi kumi na wawili faraghani, na njiani akawaambia, 18 “Sikilizeni! Tunakwenda Yerusalemu, na huko Mwana wa Mtu atakabidhiwa kwa makuhani wakuu na walimu wa Sheria, nao
watamhukumu auawe. 19 Watamkabidhi kwa watu wa
mataifa mengine ili adhihakiwe, apigwe viboko na kusulubiwa; lakini siku ya tatu atafufuliwa.” 20 Hapo mama
yao wana wa Zebedayo alimjia Yesu pamoja na wanawe,
akapiga magoti mbele yake na kumwomba kitu. 21 Yesu
akamwuliza, “Unataka nini?” Huyo mama akamwambia,
“Ahidi kwamba katika Ufalme wako, hawa wanangu wawili watakaa mmoja upande wako wa kulia na mwingine
upande wako wa kushoto.” 22 Yesu akajibu, “Hamjui
mnaomba nini. Je, mnaweza kunywa kikombe nitakachokunywa mimi?” Wakamjibu, “Tunaweza.” 23 Yesu
akawaambia, “Kweli mtakunywa kikombe changu, lakini
kuketi kulia au kushoto kwangu si kazi yangu kupanga;
jambo hilo watapewa wale waliowekewa tayari na Baba
yangu.” 24 Wale wanafunzi wengine kumi waliposikia
hayo, wakawakasirikia hao ndugu wawili. 25 Hivyo Yesu
akawaita, akawaambia, “Mnajua kwamba watawala wa

mataifa hutawala watu wao kwa mabavu na wakuu hao huwamiliki watu wao. 26 Lakini kwenu isiwe hivyo, ila yeyote anayetaka kuwa mkuu kati yenu sharti awe mtumishi wa wote; 27 na anayetaka kuwa wa kwanza kati yenu sharti awe mtumishi wenu. 28 Jinsi hiyohiyo, Mwana wa Mtu hakuja kutumikiwa, bali kutumikia na kutoa maisha yake kuwa fidia ya watu wengi." 29 Yesu alipokuwa anaondoka mjini Yeriko, umati wa watu ulimfuata. 30 Basi, kulikuwa na vipofu wawili wameketi kando ya njia, na waliposikia kwamba Yesu alikuwa anapitia hapo, walipaaza sauti: "Mheshimiwa, Mwana wa Daudi, utuhurumie!" 31 Ule umati wa watu ukawakemea na kuwaambia wanyamaze. Lakini wao wakazidi kupaaza sauti: "Mheshimiwa, Mwana wa Daudi, utuhurumie!" 32 Yesu akasimama, akawaita na kuwauliza, "Mnataka niwafanyie nini?" 33 Wakamjibu, "Mheshimiwa, tunaomba macho yetu yafumbuliwe." 34 Basi, Yesu akawaonea huruma, akawagusa macho yao, na papo hapo wakaweza kuona, wakamfuata.

21

1 Yesu na wanafunzi wake walipokaribia Yerusalemu na kufika Bethfage katika mlima wa Mizeituni, aliwatuma wanafunzi wake wawili, 2 akawaambia, "Nendeni hadi kijiji kilicho mbele yenu na mtamkuta punda amefungwa na mtoto wake. Wafungueni mkawalete kwangu. 3 Kama mtu akiwauliza sababu, mwambieni, Bwana anawahitaji, naye atawaachieni mara." 4 Jambo hili lilifanyika ili yale yaliyosemwa na nabii yatimie: 5 "Uambieni mji wa Sioni: Tazama, Mfalme wako anakujia! Ni mpole na amepanda punda, mwana punda, mtoto wa punda." 6 Hivyo, wale wanafunzi walienda wakafanya kama Yesu alivyowaagiza. 7 Wakamleta yule punda na mtoto wake, wakatandika nguo zao juu yao na Yesu

akaketi juu yake. 8 Umati mkubwa wa watu ukatandaza
nguo zao barabarani, na watu wengine wakakata matawi
ya miti wakayatandaza barabarani. 9 Makundi ya watu
waliomtangulia na wale waliomfuata wakapaaza sauti:
“Hosana Mwana wa Daudi! Abarikiwe huyo ajaye kwa
jina la Bwana! Hosana Mungu juu mbinguni!” 10 Yesu
alipokuwa anaingia Yerusalemu, mji wote ukajaa gha-
sia. Watu wakawa wanauliza, “Huyu ni nani?” 11 Watu
katika ule umati wakasema, “Huyu ni nabii Yesu, kutoka
Nazareti katika mkoa wa Galilaya.” 12 Basi, Yesu akain-
gia Hekaluni, akawafukuza nje watu waliokuwa wanauza
na kununua vitu ndani ya Hekalu; akazipindua meza
za wale waliokuwa wanavunja fedha, na viti vya wale
waliokuwa wanauza njiwa. 13 Akawaambia, “Imeandikwa
katika Maandiko Matakatifu: Nyumba yangu itaitwa
nyumba ya sala. Lakini ninyi mmeifanya kuwa pango
la wanyang'anyi.” 14 Vipofu na vilema walimwendea
huko Hekaluni, naye Yesu akawaponya. 15 Basi, makuhani
wakuu na walimu wa Sheria walipoyaona maajabu aliyoy-
afanya Yesu, na pia watoto walipokuwa wanapaaza sauti
zao Hekaluni wakisema: “Sifa kwa Mwana wa Daudi,”
wakakasirika. 16 Hivyo wakamwambia, “Je, husikii wana-
chosema?” Yesu akawajibu, “Naam, nasikia! Je hamja-
soma Maandiko haya Matakatifu? Kwa vinywa vya watoto
wadogo na wanyonyao unajipatia sifa kamilifu.” 17 Basi,
akawaacha, akatoka nje ya mji na kwenda Bethania,
akalala huko. 18 Yesu alipokuwa anarudi mjini asubuhi
na mapema, aliona njaa. 19 Akauona mtini mmoja kando
ya njia, akauendea; lakini aliukuta hauma chochote ila
majani matupu. Basi akauambia, “Usizae tena matunda
milele!” Papo hapo huo mtini ukanyauka. 20 Wanafunzi
walipouona walishangaa wakisema, “Kwa nini mtini huu
umenyauka ghafla?” 21 Yesu akawajibu, “Kweli nawaam-

bieni, kama mkiwa na imani bila kuwa na mashaka,
mnaweza si tu kufanya hivyo, bali hata mkiuambia mlima
huu: Ng'oka ukajitose baharini, itafanyika hivyo. 22 Na
mkiwa na imani, chochote mtakachoomba katika sala,
mtapata." 23 Yesu aliingia Hekaluni, akawa anafundisha.
Alipokuwa akifundisha, makuhani wakuu na wazee wa
watu wakamwuliza, "Unafanya mambo haya kwa mam-
laka gani? Nani amekupa mamlaka haya?" 24 Yesu
akawajibu, "Na mimi nitawaulizeni swali moja; mkinijibu,
basi nami nitawaambieni ninafanya mambo haya kwa
mamlaka gani. 25 Je, mamlaka ya Yohane ya kubatiza
yalitoka kwa nani? Je, yalitoka mbinguni ama kwa watu?"
Lakini wakajadiliana wao kwa wao hivi: "Tukisema, Yal-
itoka mbinguni, atatuuliza, Basi, mbona hamkumsadiki?
26 Na tukisema, Yalitoka kwa watu, tunaogopa umati wa
watu maana wote wanakubali kwamba Yohane ni nabii."
27 Basi, wakamjibu, "Hatujui!" Naye Yesu akawaam-
bia, "Nami pia sitawaambieni ninafanya mambo haya
kwa mamlaka gani. 28 "Ninyi mnaonaje; mtu mmoja
alikuwa na wana wawili. Akamwambia yule wa kwanza,
Mwanangu, leo nenda ukafanye kazi katika shamba la
mizabibu. 29 Yule kijana akamwambia, Sitaki! Lakini
baadaye akabadili nia, akaenda kufanya kazi. 30 Yule
baba akamwambia mtoto wake wa pili vivyo hivyo, naye
akamjibu, Naam baba! Lakini hakwenda kazini. 31 Je, ni
nani kati ya hawa wawili aliyetimiza matakwa ya baba
yake?" Wakamjibu, "Yule mtoto wa kwanza." Basi,
Yesu akawaambia, "Kweli nawaambieni, watoza ushuru
na waasherati wataingia katika Ufalme wa Mungu kabla
yenu. 32 Maana Yohane alikuja kwenu akawaonyesha
njia njema ya kuishi, nanyi hamkumwamini; lakini wa-
toza ushuru na waasherati walimwamini. Hata baada
ya kuona hayo yote ninyi hamkubadili mioyo yenu,
na hamkusadiki." 33 Yesu akasema, "Sikilizeni mfano

mwingine. Mtu mmoja mwenye nyumba alilima shamba
la mizabibu; akalizungushia ukuta, akachimba kisima
cha kusindikia divai, akajenga humo mnara pia. Kisha
akalikodisha kwa wakulima, akasafiri kwenda nchi ya
mbali. 34 Wakati wa mavuno ulipofika, aliwatuma watu-
mishi wake kwa wale wakulima, ili wakachukue sehemu
ya mavuno yake. 35 Wale wakulima wakawakamata hao
watumishi; mmoja wakampiga, mwingine wakamwua
na mwingine wakampiga mawe. 36 Huyo mtu akawa-
tuma tena watumishi wengine, wengi kuliko wa sa-
fari ya kwanza. Wale wakulima wakawatendea namna
ileile. 37 Mwishowe akamtuma mwanawe huku akifikiri:
Watamheshimu mwanangu. 38 Lakini wale wakulima
walipomwona mwanawe wakasemezana wao kwa wao:
Huyu ndiye mrithi; na tumuue ili tuuchukue urithi wake!
39 Basi, wakamkamata, wakamtoa nje ya lile shamba la
mizabibu, wakamwua. 40 “Sasa, huyo mwenye shamba
la mizabibu atakapokuja, atawafanyaje hao wakulima?”
41 Wao wakamjibu, “Atawaangamiza vibaya hao waovu, na
lile shamba atawapa wakulima wengine ambao watampa
sehemu ya mavuno wakati wa mavuno.” 42 Hapo Yesu
akawaambia, “Je, hamkusoma jambo hili katika Maandiko
Matakatifu? Jiwe walilokataa waashi sasa limekuwa
jiwe kuu la msingi. Bwana ndiye aliyefanya jambo hili,
nalo ni la ajabu sana kwetu! 43 “Kwa hiyo nawaambi-
eni, Ufalme wa Mungu utaondolewa kwenu na kupewa
watu wa mataifa mengine wenye kutoa matunda yake.”
44 “Atakayeanguka juu ya jiwe hilo atavunjika vipande-
vipande; na likimwangukia mtu yeyote, litamponda.”
45 Makuhani wakuu na Mafarisayo waliposikia hiyo mi-
fano yake walitambua kwamba alikuwa anawasema wao.
46 Kwa hiyo wakawa wanatafuta njia ya kumtia nguvuni,
lakini waliwaogopa watu kwa sababu wao walimtambua

yeye kuwa nabii.

22

1 Yesu alisema nao tena kwa kutumia mifano: 2 “Ufalme
wa mbinguni umefanana na mfalme aliyemwandalia
mwanawe karamu ya arusi. 3 Basi, akawatuma watu-
mishi kuwaita walioalikwa waje arusini, lakini walioa-
likwa hawakutaka kufika. 4 Akawatuma tena watu-
mishi wengine, akisema, Waambieni wale walioalikwa:
karamu yangu iko tayari sasa; fahali wangu na ng'ombe
wanono wamekwisha chinjwa; kila kitu ni tayari, njoni
arusini. 5 Lakini wao hawakujali, wakaenda zao; mmoja
shambani kwake, mwingine kwenye shughuli zake, 6 na
wengine wakawakamata wale watumishi wakawatukana,
wakawaua. 7 Yule mfalme akakasirika, akawatuma askari
wake wakawaangamize wauaji hao na kuuteketeza mji
wao. 8 Kisha akawaambia watumishi wake: Karamu
ya arusi iko tayari kweli, lakini walioalikwa hawakus-
tahili. 9 Basi, nendeni kwenye barabara na wowote
wale mtakaowakuta waiteni waje arusini. 10 Wale wa-
tumishi wakatoka, wakaenda njiani, wakawaleta watu
wote, wabaya na wema. Nyumba ya arusi ikajaa wa-
geni. 11 “Mfalme alipoingia kuwaona wageni, akam-
wona mtu mmoja ambaye hakuvaa mavazi ya arusi.
12 Mfalme akamwuliza, Rafiki, umeingiaje hapa bila vazi
la arusi? Lakini yeye akakaa kimya. 13 Hapo mfalme
akawaambia watumishi, Mfungeni miguu na mikono
mkamtupe nje gizani; huko atalia na kusaga meno.”
14 Yesu akamaliza kwa kusema, “Wengi wamealikwa,
lakini wachache wameteuliwa.” 15 Kisha, Mafarisayo
wakaenda zao, wakashauriana jinsi ya kumnasa Yesu
kwa maneno yake. 16 Basi, wakawatuma wafuasi wao
pamoja na wafuasi wa kikundi cha Herode. Wakamwuliza,
“Mwalimu, tunajua kwamba wewe ni mtu mwaminifu,

na kwamba wafundisha njia ya Mungu kwa uaminifu;
humwogopi mtu yeyote, maana cheo cha mtu si kitu
kwako. 17 Haya, twambie maoni yako. Je, ni halali
au la, kulipa Kaisari?" 18 Lakini Yesu alitambua uovu
wao, akawaambia, "Enyi 19 Nionyesheni fedha ya kulipia
kodi." Nao wakamtolea sarafu ya fedha. sarafu ya fedha.
20 Basi, Yesu akawauliza, "Sura na chapa hii ni ya nani?"
21 Wakamjibu, "Ni vya Kaisari." Hapo Yesu akawaam-
bia, "Basi, mpeni Kaisari yaliyo yake Kaisari, na Mungu
yaliyo yake Mungu." 22 Waliposikia hivyo wakashangaa;
wakamwacha, wakaenda zao. 23 Siku hiyo, baadhi ya
Masadukayo walimwendea Yesu. Hao ndio wale wase-
mao kwamba wafu hawafufuki. 24 Basi, wakamwambia,
"Mwalimu, Mose alisema mtu aliyeoa akifa bila kuacha
watoto, lazima ndugu yake amwoe huyo mama mjane,
amzalie ndugu yake watoto. 25 Sasa, hapa petu palikuwa
na ndugu saba. Wa kwanza alioa kisha akafa bila kujaliwa
watoto, akamwachia ndugu yake huyo mke wake mjane.
26 Ikawa vivyo hivyo kwa ndugu wa pili, na wa tatu,
mpaka wa saba. 27 Baada ya ndugu hao wote kufa, akafa
pia yule mama. 28 Je, siku wafu watakapofufuka mama
huyo atakuwa mke wa nani miongoni mwa wale ndugu
saba? Maana Wote saba walimwoa." 29 Yesu akawajibu,
"Kweli mmekosea kwa sababu hamjui Maandiko Matakat-
ifu wala nguvu ya Mungu! 30 Maana wafu watakapofu-
fuliwa hawataoa wala kuolewa, watakuwa kama malaika
mbinguni. 31 Lakini kuhusu suala la wafu kufufuka,
hamjasoma yale aliyowaambieni Mungu? 32 Aliwaambia,
Mimi ni Mungu wa Abrahamu, Isaka na Yakobo! Basi,
yeye si Mungu wa wafu, bali ni Mungu wa walio hai."
33 Ule umati wa watu uliposikia hivyo ukayastaajabia
mafundisho yake. 34 Mafarisayo waliposikia kwamba
Yesu alikuwa amewanyamazisha Masadukayo, wakaku-

tana pamoja. 35 Mmoja wao, mwanasheria, akamwuliza
Yesu kwa kumjaribu, 36 “Mwalimu, ni amri ipi iliyo kuu
katika Sheria ya Mose?” 37 Yesu akamjibu, “Mpende
Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, kwa roho yako
yote na kwa akili yako yote. 38 Hii ndiyo amri kuu ya
kwanza. 39 Ya pili inafanana na hiyo: Mpende jirani
yako kama unavyojipenda wewe mwenyewe. 40 Sheria
yote ya Mose na mafundisho ya manabii vinategemea
amri hizi mbili.” 41 Mafarisayo walipokusanyika pamoja,
Yesu aliwauliza, 42 “Ninyi mwaonaje juu ya Kristo? Je,
ni mwana wa nani?” Wakamjibu, “Wa Daudi.” 43 Yesu
akawaambia, “Basi, inawezekanaje kwamba kwa nguvu
ya Roho Mtakatifu Daudi anamwita yeye Bwana? Maana
alisema: 44 Bwana alimwambia Bwana wangu: keti upande
wangu wa kulia, mpaka niwaweke adui zako chini ya
miguu yako. 45 Basi, ikiwa Daudi anamwita Kristo Bwana,
anawezaje kuwa mwanawe?” 46 Hakuna mtu yeyote
aliyeweza kumjibu neno. Na tangu siku hiyo hakuna
aliyethubutu tena kumwuliza swali.

23

1 Kisha Yesu akauambia umati wa watu pamoja na
wanafunzi wake, 2 “Walimu wa Sheria na Mafarisayo wana
mamlaka ya kufafanua Sheria ya Mose. 3 Kwa hiyo shikeni
na kutekeleza chochote watakachowaambieni. Lakini
msiyaige matendo yao, maana hawatekelezi yale wanay-
oyahubiri. 4 Hufunga mizigo mizito na kuwatwika watu
mabegani, lakini wao wenyewe hawataki kunyosha hata
kidole wapate kuibeba. 5 Wao hufanya matendo yao yote
ili watu wawaone. Huvaa tepe zenye maandishi ya Sheria
juu ya panda la uso na mikononi na hupanua pindo za
makoti yao. 6 Hupenda nafasi za heshima katika karamu
na viti vya heshima katika masunagogi. 7 Hupenda

kusalimiwa kwa heshima sokoni na kupendelea kuitwa na watu: Mwalimu. 8 Lakini ninyi msiitwe kamwe Mwalimu, maana mwalimu wenu ni mmoja tu, nanyi nyote ni ndugu. 9 Wala msimwite mtu yeyote Baba hapa duniani, maana Baba yenu ni mmoja tu aliye mbinguni. 10 Wala msiitwe Viongozi, maana kiongozi wenu ni mmoja tu, ndiye Kristo. 11 Aliye mkubwa miongoni mwenu ni lazima awe mtumishi wenu. 12 Anayejikweza atashushwa, na anayejishusha atakwezwa. 13 “Ole wenu walimu wa Sheria na Mafarisayo, wanafiki! Mnaufunga mlango wa Ufalme wa mbinguni mbele ya macho ya watu. Ninyi wenyewe hamwingii ndani, wala hamwaruhusu wanaotaka kuingia waingie. 14 Ole wenu walimu wa Sheria na Mafarisayo, wanafiki! Mnawanyonya wajane na kujisingizia kuwa watu wema kwa kusali sala ndefu. Kwa sababu hiyo mtapata adhabu kali. 15 “Ole wenu walimu wa Sheria na Mafarisayo, wanafiki! Mnasafiri baharini na nchi kavu ili kumpata mtu mmoja afuate dini yenu. Mnapompata, mnamfanya astahili maradufu kwenda katika moto wa Jehanamu kuliko ninyi wenyewe. 16 “Ole wenu viongozi vipofu! Ninyi mwasema ati mtu akiapa kwa Hekalu, kiapo hicho si kitu; lakini akiapa kwa dhahabu ya Hekalu, kiapo hicho kinamshika. 17 Enyi vipofu wapumbavu! Kipi kilicho cha maana zaidi: dhahabu au Hekalu linalofanya hiyo dhahabu kuwa takatifu? 18 Tena mwasema ati mtu akiapa kwa madhabahu si kitu; lakini akiapa kwa zawadi iliyowekwa juu ya madhabahu, kiapo hicho humshika. 19 Enyi vipofu! Ni kipi kilicho cha maana zaidi: ile zawadi, au madhabahu ambayo hufanya hiyo zawadi kuwa takatifu? 20 Anayeapa kwa madhabahu ameapa kwa hiyo madhabahu, na kwa chochote kilichowekwa juu yake. 21 Na anayeapa kwa Hekalu ameapa kwa hilo Hekalu na pia kwa yule akaaye ndani yake. 22 Na anayeapa kwa

mbingu ameapa kwa kiti cha enzi cha Mungu, na kwa
huyo aketiye juu yake. 23 Ole wenu walimu wa Sheria
na Mafarisayo, wanafiki! Mnatoza watu zaka, hata juu
ya majani yenye harufu nzuri, bizari na jira, na huku
mnaacha mambo muhimu ya Sheria kama vile haki, hu-
ruma na imani. Haya ndiyo hasa mliyopaswa kuyazin-
gatia bila kusahau yale mengine. 24 Viongozi vipofu!
Mnatoa nzi katika kinywaji, lakini mnameza ngamia!
25 “Ole wenu walimu wa Sheria na Mafarisayo, wanafiki!
Mnasafisha kikombe na bakuli kwa nje, lakini ndani
mnaacha kumejaa vitu mlivyopata kwa unyang'anyi na
uchoyo. 26 Mfarisayo kipofu! Kisafishe kikombe ndani
kwanza na nje kutakuwa safi pia. 27 “Ole wenu walimu
wa Sheria na Mafarisayo, wanafiki! Mko kama makaburi
yaliyopakwa chokaa ambayo kwa nje yanaonekana kuwa
mazuri, lakini ndani yamejaa mifupa ya maiti na kila
namna ya uchafu. 28 Hali kadhalika ninyi mnaonekana
na watu kwa nje kuwa wema, lakini kwa ndani mmejaa
unafiki na uovu. 29 “Ole wenu walimu wa Sheria na
Mafarisayo, wanafiki! Mnajenga makaburi ya manabii
na kuyapamba makaburi ya watu wema. 30 Mwasema:
Kama sisi tungaliishi nyakati za wazee wetu hatungal-
ishirikiana nao katika mauaji ya manabii! 31 Hivyo
mnathibitisha ninyi wenyewe kwamba ninyi ni watoto wa
watu waliowaua manabii. 32 Haya, kamilisheni ile kazi
wazee wenu waliyoianza! 33 Enyi kizazi cha nyoka wenye
sumu! Mnawezaje kuiepa hukumu ya moto wa Jehanamu?
34 Ndiyo maana mimi ninawapelekea ninyi manabii, watu
wenye hekima na walimu; mtawaua na kuwasulubisha
baadhi yao, na wengine mtawapiga viboko katika ma-
sunagogi yenu na kuwasaka katika kila mji. 35 Hivyo
lawama yote itawapateni kwa ajili ya damu yote ya watu
wema iliyomwagwa juu ya ardhi. Naam, tangu kuuawa

kwa Abeli ambaye hakuwa na hatia, mpaka kuuawa kwa
Zakariya, mwana wa Barakia, ambaye mlimuua Hekaluni
kati ya patakatifu na madhabahu. 36 Nawaambieni kweli,
kizazi hiki kitapata adhabu kwa sababu ya mambo haya.
37 “Yerusalemu, Ee Yerusalemu! Unawaua manabii na
kuwapiga mawe wale waliotumwa kwako. Mara ngapi
nimejaribu kuwakusanya watoto wako kwangu, kama vile
kuku anavyokusanya vifaranga vyake chini ya mabawa
yake, lakini hukutaka. 38 Haya basi, nyumba yako
itaachwa mahame. 39 Nakwambia kweli, hutaniona tena
mpaka wakati utakaposema: Abarikiwe huyo ajaye kwa
jina la Bwana.”

24

1 Yesu alitoka Hekaluni, na alipokuwa akienda zake,
wanafunzi wake walimwendea, wakamwonyesha ma-
jengo ya Hekalu. 2 Yesu akawaambia, “Sawa, mnaweza
kuyatazama haya yote! Kweli nawaambieni, hakuna
hata jiwe moja litakalosalia hapa juu ya lingine; kila
kitu kitaharibiwa.” 3 Yesu alipokuwa ameketi juu ya
mlima wa Mizeituni, wanafunzi walimwendea faraghani,
wakamwuliza, “Twambie mambo haya yatatukia lini? Ni
ishara gani itakayoonyesha kuja kwako na mwisho wa
nyakati?” 4 Yesu akawajibu, “Jihadharini msije mkadan-
ganywa na mtu. 5 Maana wengi watatokea na kulitumia
jina langu wakisema: Mimi ndiye Kristo, nao watawapo-
tosha watu wengi. 6 Mtasikia juu ya vita na fununu
za vita; lakini msifadhaike, maana hayo hayana budi
kutokea, lakini mwisho wenyewe ungali bado. 7 Taifa
moja litapigana na taifa lingine; ufalme mmoja utapigana
na ufalme mwingine. Hapa na pale patakuwa na njaa na
mitetemeko ya ardhi. 8 Yote hayo ni kama mwanzo wa
maumivu ya kujifungua mtoto. 9 “Kisha watawatoeni ili

mteswe na kuuawa. Mataifa yote yatawachukieni kwa
ajili ya jina langu. 10 Tena, wengi wataiacha imani yao,
watasalitiana na kuchukiana. 11 Watatokea manabii wengi
wa uongo watakaowapotosha watu wengi. 12 Kwa sababu
ya ongezeko la uhalifu, upendo wa watu wengi utafifia.
13 Lakini atakayevumilia mpaka mwisho, ataokoka. 14 Ila,
kabla ya mwisho kufika, hii Habari Njema ya Ufalme wa
Mungu itahubiriwa ulimwenguni kote kama ushuhuda
kwa mataifa yote. 15 “Basi, mtakapoona Chukizo Haribifu
lililonenwa na nabii Danieli limesimama mahali patakat-
ifu, (msomaji na atambue maana yake), 16 hapo, walioko
Yudea na wakimbilie milimani. 17 Aliye juu ya paa la
nyumba yake asishuke kuchukua kitu nyumbani mwake.
18 Aliye shambani asirudi nyuma kuchukua vazi lake.
19 Ole wao kina mama waja wazito na wanaonyonyesha
siku hizo! 20 Ombeni ili kukimbia kwenu kusiwe siku
za baridi au siku ya Sabato! 21 Maana wakati huo ku-
takuwa na dhiki kuu ambayo haijapata kuwako tangu
mwanzo wa ulimwengu mpaka leo, wala haitapata ku-
tokea tena. 22 Kama siku hizo hazingalipunguzwa, hakuna
binadamu yeyote ambaye angeokoka; lakini siku hizo
zitapunguzwa kwa ajili ya wale walioteuliwa. 23 “Basi,
mtu akiwaambieni siku hizo: Kristo yuko hapa au Yuko
pale, msimsadiki. 24 Maana watatokea kina Kristo wa
uongo na manabii wa uongo. Watafanya ishara kubwa
na maajabu ya kuweza kuwapotosha ikiwezekana hata
wateule wa Mungu. 25 Sikilizeni, nimekwisha kuwaonya
kabla ya wakati. 26 Basi, wakiwaambieni, Tazameni,
yuko jangwani, msiende huko; au, Tazameni, amejificha
ndani, msisadiki; 27 maana, kama vile umeme uangazavyo
toka mashariki hadi magharibi, ndivyo kutakavyokuwa
kuja kwake Mwana wa Mtu. 28 Pale ulipo mzoga, ndipo
watakapokusanyika tai. 29 “Mara baada ya dhiki ya

siku hizo, jua litatiwa giza, mwezi hautaangaza, nyota
zitaanguka kutoka angani, na nguvu za mbingu zitatik-
iswa. 30 Kisha, ishara ya Mwana wa Mtu itaonekana
angani, na hapo makabila yote duniani yatalalamika;
watamwona Mwana wa Mtu akija juu ya mawingu ya
angani mwenye nguvu na utukufu mwingi. 31 Naye
atawatuma malaika wake wenye tarumbeta la kuvuma
sana, nao watawakusanya wateule wake kutoka pande
zote nne za dunia, toka mwisho huu wa mbingu hadi
mwisho huu. 32 “Kwa mtini jifunzeni mfano huu: Mara tu
matawi yake yanapoanza kuwa laini na kuchanua majani,
mnajua kwamba wakati wa kiangazi umekaribia. 33 Hali
kadhalika nanyi mtakapoona mambo haya yote yakiten-
deka, jueni kwamba yuko karibu sana. 34 Nawaambieni
kweli, kizazi hiki hakitapita kabla ya mambo hayo yote
kutukia. 35 Naam, mbingu na dunia zitapita, lakini
maneno yangu hayatapita kamwe. 36 “Lakini, juu ya
siku au saa hiyo, hakuna mtu ajuaye itakuja lini; wala
malaika wa mbinguni, wala Mwana, ila Baba peke yake
ndiye ajuaye. 37 Kwa maana kama ilivyokuwa nyakati
za Noa, ndivyo itakavyokuwa kuja kwake Mwana wa
Mtu. 38 Maana nyakati hizo, kabla ya gharika kuu, watu
walikuwa wakila na kunywa, wakioa na kuolewa, mpaka
Noa alipoingia ndani ya ile safina. 39 Hawakujua kuna
nini mpaka ile gharika ilipotokea, ikawakumba wote.
Ndivyo itakavyokuwa wakati Mwana wa Mtu atakapokuja.
40 Wakati huo watu wawili watakuwa shambani; mmoja
atachukuliwa na mwingine ataachwa. 41 Kina mama waw-
ili watakuwa wanasaga nafaka, mmoja atachukuliwa na
mwingine ataachwa. 42 Basi, kesheni, kwa maana hamjui
siku atakayokuja Bwana wenu. 43 Lakini kumbukeni
jambo hili: kama mwenye nyumba angejua siku mwizi
atakapofika, angekesha, wala hangeiacha nyumba yake

ivunjwe. 44 Kwa hiyo, nanyi pia muwe tayari, kwa maana
Mwana wa Mtu atakuja saa msiyoitazamia." 45 Yesu
akaendelea kusema, "Ni nani basi mtumishi mwaminifu
na mwenye busara, ambaye bwana wake atamweka juu ya
watu wake, awape chakula kwa wakati wake? 46 Heri mtu-
mishi yule ambaye bwana wake atakapokuja atamkuta
akifanya hivyo. 47 Kweli nawaambieni, atamweka mtu-
mishi huyo aisimamie mali yake yote. 48 Lakini kama mtu-
mishi mbaya akijisemea moyoni: Bwana wangu anakawia
kurudi, 49 kisha akaanza kuwapiga watumishi wenzake,
akaanza kula na kunywa pamoja na walevi, 50 bwana wake
atakuja siku asiyoitazamia na saa asiyoijua. 51 Atamkatilia
mbali na kumweka kundi moja na wanafiki. Huko ku-
takuwa na kilio na kusaga meno.

25

1 "Wakati huo, Ufalme wa mbinguni utafanana na
wasichana kumi waliochukua taa zao, wakaenda kumlaki
bwana arusi. 2 Watano miongoni mwao walikuwa wapum-
bavu na watano walikuwa wenye busara. 3 Wale wapum-
bavu walichukua taa zao, lakini hawakuchukua akiba ya
mafuta. 4 Lakini wale wenye busara walichukua mafuta
katika chupa pamoja na taa zao. 5 Kwa kuwa bwana
arusi alikawia kuja, wale wanawali wote wote walisinzia,
wakalala. 6 Usiku wa manane kukawa na kelele: Haya,
haya! Bwana arusi anakuja; nendeni kumlaki. 7 Hapo
wale wanawali wote wakaamka, wakazitayarisha taa zao.
8 Wale wapumbavu wakawaambia wale wenye busara:
Tupeni mafuta yenu kidogo maana taa zetu zinazimika.
9 Lakini wale wenye busara wakawaambia, Hayatatutosha
sisi na ninyi! Afadhali mwende dukani mkajinunulie
wenyewe! 10 Basi, wale wanawali wapumbavu walipok-
wenda kununua mafuta, bwana arusi akafika, na wale
wanawali waliokuwa tayari wakaingia pamoja naye katika

jumba la arusi, kisha mlango ukafungwa. 11 Baadaye
wale wanawali wengine wakaja, wakaita: Bwana, bwana,
tufungulie! 12 Lakini yeye akawajibu, Nawaambieni kweli,
siwajui ninyi." 13 Kisha Yesu akasema, "Kesheni basi,
kwa maana hamjui siku wala saa. 14 "Itakuwa kama mtu
mmoja aliyetaka kusafiri ng'ambo: aliwaita watumishi
wake, akawakabidhi mali yake. 15 Alimpa kila mmoja
kadiri ya uwezo wake: mmoja sarafu tano za fedha
ziitwazo talanta, mwingine talanta mbili na mwingine
talanta moja, kisha akasafiri. 16 Mara yule aliyekabidhiwa
talanta tano akafanya kazi nazo akapata faida talanta
tano. 17 Hali kadhalika na yule aliyekabidhiwa talanta
mbili akapata faida talanta mbili. 18 Lakini yule aliyek-
abidhiwa talanta moja akaenda akachimba shimo ardhini,
akaificha fedha ya bwana wake. 19 "Baada ya muda mrefu,
yule bwana alirudi, akaanza kukagua hesabu ya matumizi
na mapato ya fedha yake. 20 Mtumishi aliyekabidhiwa
talanta tano akaja amechukua zile talanta tano faida,
akamwambia, Bwana, ulinikabidhi talanta tano, hapa
pana talanta tano zaidi faida niliyopata. 21 Bwana wake
akamwambia, Vema, mtumishi mwema na mwaminifu.
Umekuwa mwaminifu katika mambo madogo nitaku-
abidhi makubwa. Njoo ufurahi pamoja na bwana wako.
22 "Mtumishi aliyekabidhiwa talanta mbili akaja, akatoa
talanta mbili faida, akisema, Bwana, ulinikabidhi ta-
lanta mbili. Chukua talanta mbili zaidi faida niliyopata.
23 Bwana wake akamwambia, Vema, mtumishi mwema
na mwaminifu. Umekuwa mwaminifu katika mambo
madogo, nitakukabidhi makubwa. Njoo ufurahi pamoja
na bwana wako. 24 "Lakini yule aliyekabidhiwa talanta
moja akaja, akasema, Bwana, najua wewe ni mtu mgumu;
wewe huvuna pale ambapo hukupanda, na kukusanya
pale ambapo hukutawanya. 25 Niliogopa, nikaificha fedha

yako katika ardhi. Chukua basi mali yako. 26 “Bwana
wake akamwambia, Wewe ni mtumishi mwovu na mvivu!
Unajua kuwa mimi huvuna mahali ambapo sikupanda, na
hukusanya pale ambapo sikutawanya. 27 Ilikupasa basi,
kuiweka fedha yangu katika benki, nami ningelichukua
mtaji wangu na faida yake! 28 Basi, mnyang'anyeni hiyo
fedha mkampe yule mwenye talanta kumi. 29 Maana, aliye
na kitu atapewa na kuzidishiwa. Lakini yule asiye na
kitu, hata kile alicho nacho kitachukuliwa. 30 Na kuhusu
huyu mtumishi asiye na faida, mtupeni nje gizani! Huko
kutakuwa na kilio na kusaga meno. 31 “Wakati Mwana wa
Mtu atakapokuja katika utukufu wake na malaika wote
wakiwa pamoja naye, hapo ataketi juu ya kiti chake cha
enzi kitukufu, 32 na mataifa yote yatakusanyika mbele
yake, naye atawatenganisha watu kama mchungaji anavy-
otenganisha kondoo na mbuzi. 33 Atawaweka kondoo
upande wake wa kulia na mbuzi upande wake wa kushoto.
34 “Kisha Mfalme atawaambia wale walio upande wake wa
kulia, Njoni enyi mliobarikiwa na Baba yangu; pokeeni
Ufalme mliotayarishiwa tangu kuumbwa kwa ulimwengu.
35 Maana nilikuwa na njaa nanyi mkanipa chakula; ni-
likuwa na kiu nanyi mkanipa maji; nilikuwa mgeni nanyi
mkanikaribisha; 36 nilikuwa uchi, mkanivika; nilikuwa
mgonjwa nanyi mkaja kunitazama; nilikuwa gerezani
nanyi mkaja kunitembelea. 37 Hapo, hao watu wema
watamjibu mfalme Bwana, ni lini tulikuona mwenye njaa
nasi tukakupa chakula, au ukiwa na kiu nasi tukakun-
ywesha maji? 38 Ni lini tulikuona ukiwa mgeni nasi
tukakukaribisha, au bila nguo nasi tukakuvika? 39 Ni
lini tulikuona ukiwa mgonjwa au mfungwa nasi tukaja
kukutazama? 40 Mfalme atawajibu, Kweli nawaambieni,
kila kitu mlichomtendea mmojawapo wa hawa ndugu
zangu wadogo, mlinitendea mimi. 41 “Kisha atawaambia

wale walio upande wake wa kushoto, Ondokeni mbele
yangu enyi mliolaaniwa! Nendeni katika moto wa milele
aliotayarishiwa Ibilisi na malaika wake. 42 Maana ni-
likuwa na njaa nanyi hamkunipa chakula; nilikuwa na
kiu nanyi hamkunipa maji. 43 Nilikuwa mgeni nanyi
hamkunikaribisha; nilikuwa mgonjwa na mfungwa nanyi
hamkuja kunitazama. 44 “Hapo nao watajibu, Bwana,
ni lini tulikuona ukiwa na njaa au kiu, ukiwa mgeni au
bila nguo, ukiwa mgonjwa au mfungwa, nasi hatukuja
kukuhudumia? 45 Naye atawajibu, Nawaambieni kweli,
kila mlipokataa kumtendea mambo haya mmojawapo
wa hawa wadogo, mlikataa kunitendea mimi. 46 Basi,
hawa watakwenda kwenye adhabu ya milele, lakini wale
waadilifu watakwenda kwenye uzima wa milele.”

26

1 Yesu alipomaliza kusema hayo yote, aliwaambia
wanafunzi wake, 2 “Mnajua kwamba baada ya siku mbili
tutakuwa na sikukuu ya Pasaka, na Mwana wa Mtu ata-
tolewa ili asulubiwe.” 3 Wakati huo makuhani wakuu
na wazee wa watu walikutana pamoja katika ukumbi wa
Kayafa, Kuhani Mkuu. 4 Wakashauriana jinsi ya kumtia
Yesu nguvuni kwa hila wamuue. 5 Lakini wakaamua jambo
hilo lisifanyike wakati wa sikukuu, kusije kukatokea gha-
sia kati ya watu. 6 Yesu alipokuwa Bethania, nyumbani
kwa Simoni, aitwaye Mkoma, 7 mama mmoja aliyekuwa
na chupa ya alabasta yenye marashi ya thamani kubwa,
alimjia pale mezani alipokuwa amekaa kula chakula,
akammiminia hayo marashi kichwani. 8 Wanafunzi
wake walipoona hayo wakakasirika, wakasema, “Ya nini
hasara hii? 9 Marashi haya yangaliweza kuuzwa kwa bei
kubwa, maskini wakapewa hizo fedha.” 10 Yesu alitambua
mawazo yao, akawaambia, “Mbona mnamsumbua huyu

mama? Yeye amenitendea jambo jema. 11 Maskini mnao
daima pamoja nanyi, lakini mimi sitakuwapo pamoja
nanyi daima. 12 Huyu mama amenimiminia marashi
ili kunitayarisha kwa maziko. 13 Nawaambieni kweli,
popote ambapo hii Habari Njema itahubiriwa ulimwen-
guni, kitendo hiki alichofanya mama huyu kitatajwa kwa
kumkumbuka yeye." 14 Kisha, Yuda Iskarioti, mmoja
wa wale kumi na wawili, akaenda kwa makuhani wakuu,
15 akawaambia, "Mtanipa kitu gani kama nikimkabidhi
Yesu kwenu?" Wakamhesabia sarafu thelathini za fedha;
16 na tangu wakati huo Yuda akawa anatafuta nafasi
ya kumsaliti. 17 Siku ya kwanza kabla ya Sikukuu ya
Mikate Isiyotiwa Chachu, wanafunzi walimwendea Yesu
wakamwuliza, "Unataka tukuandalie wapi chakula cha
Pasaka?" 18 Yeye akawajibu, "Nendeni mjini kwa mtu
fulani, mkamwambie: Mwalimu anasema, wakati wangu
umefika; kwako nitakula Pasaka pamoja na wanafunzi
wangu." 19 Wanafunzi wakafanya kama Yesu alivy-
owaagiza, wakaandaa Pasaka. 20 Kulipokuwa jioni, Yesu
akakaa mezani pamoja na wanafunzi wake kumi na waw-
ili. 21 Walipokuwa wakila, Yesu akasema, "Nawaambieni
kweli, mmoja wenu atanisaliti." 22 Wanafunzi wakahuzu-
nika sana, wakaanza kuuliza mmojammoja, "Bwana! Je,
ni mimi?" 23 Yesu akajibu, "Atakayechovya mkate pamoja
nami katika bakuli ndiye atakayenisaliti. 24 Naam, Mwana
wa Mtu anakwenda zake kama Maandiko Matakatifu yase-
mavyo, lakini ole wake mtu yule atakayemsaliti Mwana
wa Mtu! Ingalikuwa afadhali kwa mtu huyo kama hangal-
izaliwa." 25 Yuda, ambaye ndiye aliyetaka kumsaliti,
akamwuliza, "Mwalimu! Je, ni mimi?" Yesu akamjibu,
"Wewe umesema." 26 Walipokuwa wanakula, Yesu akat-
waa mkate, akashukuru, akaumega, akawapa wanafunzi
wake akisema, "Twaeni mle; huu ni mwili wangu."

27 Kisha akatwaa kikombe, akamshukuru Mungu, akawapa
akisema, “Nyweni nyote; 28 maana hii ni damu yangu
inayothibitisha agano, damu inayomwagwa kwa ajili ya
watu wengi ili kuwaondolea dhambi. 29 Nawaambieni,
sitakunywa tena divai ya zabibu mpaka siku ile ni-
takapoinywa mpya pamoja nanyi katika Ufalme wa Baba
yangu.” 30 Baada ya kuimba wimbo, wakaondoka,
wakaenda katika mlima wa Mizeituni. 31 Kisha Yesu
akawaambia, “Usiku huu wa leo, ninyi nyote mtakuwa na
mashaka nami, maana Maandiko Matakatifu yasema: Ni-
tampiga mchungaji, na kondoo wa kundi watatawanyika.
32 Lakini baada ya kufufuka kwangu, nitawatangulieni
Galilaya.” 33 Petro akamwambia Yesu “Hata kama
wote watakuwa na mashaka nawe na kukuacha, mimi
sitakuacha kamwe.” 34 Yesu akamwambia, “Kweli
nakwambia, usiku huu kabla jogoo hajawika, utanikana
mara tatu.” 35 Petro akamwambia, “Hata kama ni lazima
nife pamoja nawe, sitakukana kamwe.” Wale wanafunzi
wengine wote wakasema vivyo hivyo. 36 Kisha Yesu
akaenda pamoja nao bustanini Gethsemane, akawaam-
bia wanafunzi wake, “Kaeni hapa nami niende pale
mbele kusali.” 37 Akawachukua Petro na wana waw-
ili wa Zebedayo, akaanza kuwa na huzuni na ma-
hangaiko. 38 Hapo akawaambia, “Nina huzuni kubwa
moyoni hata karibu kufa. Kaeni hapa mkeshe pamoja
nami.” 39 Basi, akaenda mbele kidogo, akaanguka kifud-
ifudi, akasali: “Baba yangu, kama inawezekana, aacha
kikombe hiki cha mateso kinipite; lakini isiwe nitakavyo
mimi, ila utakavyo wewe.” 40 Akawaendea wale wana-
funzi, akawakuta wamelala. Akamwambia Petro, “Ndiyo
kusema hamkuweza kukesha pamoja nami hata saa moja?
41 Kesheni na kusali ili msije mkaingia katika majaribu.
Roho i tayari lakini mwili ni dhaifu.” 42 Akaenda tena
mara ya pili akasali: “Baba yangu, kama haiwezekani

kikombe hiki kinipite bila mimi kukinywa, basi, mapenzi
yako yafanyike." 43 Akawaendea tena, akawakuta wame-
lala, maana macho yao yalikuwa yamebanwa na usingizi.
44 Basi, akawaacha, akaenda tena kusali mara ya tatu kwa
maneno yaleyale. 45 Kisha akawaendea wale wanafunzi,
akawaambia, "Je, mngali mmelala na kupumzika? Taza-
meni! Saa yenyewe imefika, na Mwana wa Mtu atatolewa
kwa watu wenye dhambi. 46 Amkeni, twendeni zetu.
Tazameni! Anakuja yule atakayenisaliti." 47 Basi, Yesu
alipokuwa bado anasema nao, mara akaja Yuda, mmoja
wa wale kumi na wawili. Pamoja naye walikuja watu
wengi wenye mapanga na marungu ambao walitumwa na
makuhani wakuu na wazee wa watu. 48 Huyo aliyetaka
kumsaliti Yesu, alikuwa amekwisha wapa ishara akisema:
"Yule nitakayembusu ndiye; mkamateni." 49 Basi, Yuda
akamkaribia Yesu, akamwambia, "Shikamoo, Mwalimu!"
Kisha akambusu. 50 Yesu akamwambia, "Rafiki, fanya uli-
chokuja kufanya." Hapo wale watu wakaja, wakamkamata
Yesu, wakamtia nguvuni. 51 Mmoja wa wale waliokuwa
pamoja na Yesu akanyosha mkono, akauchomoa upanga
wake, akampiga mtumishi wa Kuhani Mkuu, akamkata
sikio. 52 Hapo Yesu akamwambia, "Rudisha upanga
wako alani, maana yeyote anayeutumia upanga, atakufa
kwa upanga. 53 Je, hamjui kwamba ningeweza kum-
womba Baba yangu naye mara angeniletea zaidi ya ma-
jeshi kumi na mawili ya malaika? 54 Lakini yatatimiaje
Maandiko Matakatifu yasemayo kwamba ndivyo inavy-
opaswa kuwa?" 55 Wakati huohuo Yesu akauambia huo
umati wa watu waliokuja kumtia nguvuni, "Je, mmekuja
kunikamata kwa mapanga na marungu kama kwamba
mimi ni mnyang'anyi? Kila siku nilikuwa Hekaluni
nikifundisha, na hamkunikamata! 56 Lakini haya yote
yametendeka ili Maandiko ya manabii yatimie." Kisha

wanafunzi wote wakamwacha, wakakimbia. 57 Basi, hao
watu waliomkamata Yesu walimpeleka nyumbani kwa
Kayafa, Kuhani Mkuu, walikokusanyika walimu wa Sheria
na wazee. 58 Petro alimfuata kwa mbali mpaka uani
kwa Kuhani Mkuu, akaingia ndani pamoja na walinzi ili
apate kuona mambo yatakavyokuwa. 59 Basi, makuhani
wakuu na Baraza lote wakatafuta ushahidi wa uongo dhidi
ya Yesu wapate kumwua, 60 lakini hawakupata ushahidi
wowote, ingawa walikuja mashahidi wengi wa uongo.
Mwishowe wakaja mashahidi wawili, 61 wakasema, “Mtu
huyu alisema: Ninaweza kuliharibu Hekalu la Mungu na
kulijenga tena kwa siku tatu.” 62 Kuhani Mkuu akasi-
mama, akamwuliza Yesu, “Je, hujibu neno? Watu hawa
wanashuhudia nini dhidi yako?” 63 Lakini Yesu akakaa
kimya. Kuhani Mkuu akamwambia, “Nakuapisha kwa
Mungu aliye hai, twambie kama wewe ndiwe Kristo,
Mwana wa Mungu!” 64 Yesu akamwambia, “Wewe
umesema! Lakini nawaambieni, tangu sasa mtamwona
Mwana wa Mtu ameketi upande wa kulia wa Mwenyezi,
akija juu ya mawingu ya mbinguni.” 65 Hapo, Kuhani
Mkuu akararua mavazi yake, akasema, “Amekufuru! Tuna
haja gani tena ya mashahidi? Sasa mmesikia kufuru yake.
66 Ninyi mwaonaje?” Wao wakamjibu, “Anastahili kufa!”
67 Kisha wakamtemea mate usoni, wakampiga makofi.
Wengine wakiwa wanampiga makofi, 68 wakasema, “Haya
Kristo, tutabirie; ni nani amekupiga!” 69 Petro alikuwa
ameketi nje uani. Basi, mtumishi mmoja wa kike
akamwendea, akasema, “Wewe ulikuwa pamoja na Yesu
wa Galilaya.” 70 Petro akakana mbele ya wote akisema,
“Sijui hata unasema nini.” 71 Alipokuwa akitoka mlan-
goni, mtumishi mwingine wa kike akamwona, akawaam-
bia wale waliokuwa pale, “Mtu huyu alikuwa pamoja na
Yesu wa Nazareti.” 72 Petro akakana tena kwa kiapo:

“Simjui mtu huyo.” 73 Baadaye kidogo, watu waliokuwa
pale wakamwendea Petro, wakamwambia, “Hakika, wewe
pia ni mmoja wao, maana msemo wako unakutambul-
isha.” 74 Hapo Petro akaanza kujilaani na kuapa akisema,
“Simjui mtu huyo!” Mara jogoo akawika. 75 Petro
akakumbuka maneno aliyoambiwa na Yesu: “Kabla jogoo
hajawika, utanikana mara tatu.” Basi, akatoka nje akalia
sana.

27

1 Kulipopambazuka, makuhani wakuu wote na wazee
wa watu walifanya mashauri juu ya Yesu wapate kumwua.
2 Wakamfunga pingu, wakamchukua, wakamkabidhi kwa
Pilato, mkuu wa mkoa. 3 Hapo, Yuda ambaye ndiye
aliyemsaliti, alipoona kwamba wamekwisha mhukumu
Yesu, akajuta, akawarudishia makuhani wakuu zile sarafu
thelathini za fedha. 4 Akawaambia, “Nimekosa kwa kum-
toa mtu asiye na hatia auawe.” Lakini wao wakasema,
“Yatuhusu nini sisi? Hilo ni shauri lako.” 5 Naye akaz-
itupa zile fedha Hekaluni, akatoka nje, akaenda aka-
jinyonga. 6 Makuhani wakuu wakazichukua zile fedha,
wakasema, “Haifai kuziweka katika hazina ya Hekalu
kwa maana ni fedha za damu.” 7 Basi, wakashauriana,
wakazitumia kununua shamba la mfinyanzi liwe mahali
pa kuzika wageni. 8 Ndiyo maana mpaka leo shamba
hilo linaitwa Shamba la Damu. 9 Hivyo maneno ya nabii
Yeremia yakatimia: “Walizichukua sarafu thelathini za
fedha, thamani ya yule ambaye watu wa Israeli wali-
panga bei, 10 wakanunua nazo shamba la mfinyanzi, kama
Bwana alivyoniagiza.” 11 Yesu alisimamishwa mbele ya
mkuu wa mkoa. Basi, mkuu wa mkoa akamwuliza, “Je,
wewe ndiwe Mfalme wa Wayahudi?” Yesu akamwambia,
“Wewe umesema.” 12 Lakini makuhani wakuu na wazee
walipokuwa wanamshtaki, hakujibu neno. 13 Hivyo Pilato

akamwuliza, “Je, husikii mashtaka hayo yote wanayotoa
juu yako?” 14 Lakini Yesu hakumjibu hata neno moja;
hata huyo mkuu wa mkoa akashangaa sana. 15 Ilikuwa
kawaida wakati wa Sikukuu ya Pasaka mkuu wa mkoa
kuwafungulia Wayahudi mfungwa mmoja waliyemtaka.
16 Wakati huo kulikuwa na mfungwa mmoja, jina lake
Baraba. 17 Hivyo, watu walipokusanyika pamoja, Pilato
akawauliza, “Mwataka nimfungue yupi kati ya wawili
hawa, Baraba ama Yesu aitwae Kristo?” 18 Alisema hivyo
maana alijua wazi kwamba walimleta kwake kwa sababu
ya wivu. 19 Pilato alipokuwa amekaa katika kiti cha
hukumu, mke wake akampelekea ujumbe: “Usijitie katika
shauri la mtu huyu mwema, maana leo nimeteseka sana
katika ndoto kwa sababu yake.” 20 Lakini makuhani
wakuu na wazee wakawashawishi watu waombe Baraba
afunguliwe na Yesu auawe. 21 Mkuu wa mkoa akawauliza,
“Ni yupi kati ya hawa wawili mnayetaka nimfungue?”
Wakamjibu, “Baraba!” 22 Pilato akawauliza, “Sasa, ni-
fanye nini na Yesu aitwaye Kristo?” Wote wakasema,
“Asulubiwe!” 23 Pilato akauliza, “Kwa nini? Amefanya
kosa gani?” Wao wakazidi kupaaza sauti: “Asulubiwe!”
24 Basi, Pilato alipotambua kwamba hafanikiwi chochote
na kwamba maasi yalikuwa yanaanza, alichukua maji,
akanawa mikono mbele ya ule umati wa watu, akasema,
“Mimi sina lawama juu ya kifo cha mtu huyu; shauri
lenu wenyewe.” 25 Watu wote wakasema, “Damu yake
na iwe juu yetu na juu ya watoto wetu!” 26 Hapo Pilato
akawafungulia Baraba kutoka gerezani, lakini akamtoa
Yesu asulubiwe. 27 Kisha askari wa mkuu wa mkoa
wakamwingiza Yesu ndani ya ikulu, wakamkusanyikia
kikosi kizima. 28 Wakamvua nguo zake, wakamvika
joho la rangi nyekundu. 29 Kisha wakasokota taji ya
miiba, wakamvika kichwani, wakamwekea pia mwanzi

katika mkono wake wa kulia. Wakapiga magoti mbele
yake, wakamdhihaki wakisema, “Shikamoo mfalme wa
Wayahudi!” 30 Wakamtemea mate, wakauchukua ule
mwanzi, wakampiga nao kichwani. 31 Baada ya kumdhi-
haki, wakamvua lile joho, wakamvika nguo zake, kisha
wakampeleka kumsulubisha. 32 Walipokuwa wakienda,
wakamkuta mtu mmoja jina lake Simoni, mwenyeji wa
Kurene, wakamlazimisha kuuchukua msalaba wake Yesu.
33 Walipofika mahali paitwapo Golgotha, maana yake,
“Mahali pa Fuvu la kichwa,” 34 wakampa mchanganyiko
wa divai na nyongo. Lakini Yesu alipoonja akakataa
kunywa. 35 Walimsulubisha, kisha wakagawana mavazi
yake kwa kuyapigia kura. 36 Wakaketi, wakawa wanam-
chunga. 37 Juu ya kichwa chake wakaweka shtaka
dhidi yake lilioandikwa, “Huyu ni Yesu, Mfalme wa
Wayahudi.” 38 Wanyang'anyi wawili walisulubishwa pia
pamoja naye, mmoja upande wa kushoto na mwingine
upande wa kulia. 39 Watu waliokuwa wanapita mahali
hapo walimtukana wakitikisa vichwa vyao na kusema,
40 “Wewe! Si ulijidai kulivunja Hekalu na kulijenga kwa
siku tatu? Sasa jiokoe mwenyewe. Kama wewe ni Mwana
wa Mungu, basi shuka msalabani!” 41 Hali kadhalika
na makuhani wakuu pamoja na walimu wa Sheria na
wazee walimdhihaki wakisema, 42 “Aliwaokoa wengine,
lakini kujiokoa mwenyewe hawezi! Eti yeye ni mfalme
wa Wayahudi! Basi, sasa na ashuke msalabani, nasi
tutamwamini. 43 Alimtumainia Mungu na kusema eti
yeye ni Mwana wa Mungu; basi, Mungu na amwokoe
kama anamtaka.” 44 Hali kadhalika na wale waliosu-
lubiwa pamoja naye wakamtukana. 45 Tangu saa sita
mchana mpaka saa tisa, nchi yote ikawa katika giza.
46 Mnamo saa tisa Yesu akalia kwa sauti kubwa, “Eli, Eli,
lema sabakthani?” Maana yake, “Mungu wangu, Mungu

wangu, mbona umeniacha?" 47 Lakini wale waliosimama
pale waliposikia hivyo wakasema, "Anamwita Eliya."
48 Mmoja wao akakimbia, akachukua sifongo, akaichovya
katika siki, akaiweka juu ya mwanzi, akampa anywe.
49 Wengine wakasema, "Acha tuone kama Eliya anakuja
kumwokoa." 50 Basi, Yesu akalia tena kwa sauti kubwa,
akakata roho. 51 Hapo pazia la Hekalu likapasuka vipande
viwili, toka juu mpaka chini; nchi ikatetemeka; miamba
ikapasuka; 52 makaburi yakafunguka na watu wengi wa
Mungu waliokufa wakafufuliwa; 53 nao, baada ya ku-
fufuka kwake, wakatoka makaburini, wakaingia katika
Mji Mtakatifu, wakaonekana na watu wengi. 54 Basi,
jemadari na wale waliokuwa wakimlinda Yesu walipoona
tetemeko la ardhi na yale mambo yaliyotukia, wakaogopa
sana, wakasema, "Hakika mtu huyu alikuwa Mwana wa
Mungu." 55 Mahali hapo walikuwapo wanawake wengi
wakitazama kwa mbali. Hao ndio wale waliomfuata
Yesu kutoka Galilaya wakimtumikia. 56 Miongoni mwao
walikuwa Maria Magdalene, Maria mama yao Yakobo
na Yosefu, pamoja na mama yao wana wa Zebedayo.
57 Ilipokuwa jioni, akaja mtu mmoja tajiri mwenyeji wa Ar-
mathaya, jina lake Yosefu. Yeye pia alikuwa mwanafunzi
wa Yesu. 58 Akamwendea Pilato, akaomba apewe mwili wa
Yesu. Basi, Pilato akaamuru apewe. 59 Yosefu akauchukua
ule mwili akauzungushia sanda safi ya kitani, 60 akauweka
ndani ya kaburi lake jipya alilokuwa amelichonga katika
mwamba. Kisha akavingirisha jiwe kubwa mbele ya
mlango wa kaburi, akaenda zake. 61 Maria Magdalene
na yule Maria mwingine walikuwa wameketi kulielekea
kaburi. 62 Kesho yake, yaani siku iliyofuata ile ya Maan-
dalio, makuhani wakuu na Mafarisayo walimwendea Pi-
lato, 63 Wakasema, "Mheshimiwa, tunakumbuka kwamba
yule mdanganyifu alisema kabla ya kufa ati, Baada ya

siku tatu nitafufuka. 64 Kwa hiyo amuru kaburi lilindwe
mpaka siku ya tatu ili wanafunzi wake wasije wakamwiba
na kuwaambia watu kwamba amefufuka. Uongo huu wa
mwisho utakuwa mbaya kuliko ule wa awali." 65 Pilato
akawaambia, "Haya, mnao walinzi; nendeni mkalinde
kadiri mjuavyo." 66 Basi, wakaenda, wakalilinda kaburi,
wakatia mhuri juu ya lile jiwe na kuacha hapo askari
walinzi.

28

1 Baada ya Sabato, karibu na mapambazuko ya siku ile
ya Jumapili, Maria Magdalene na yule Maria mwingine
walikwenda kutazama lile kaburi. 2 Ghafla kutatokea
tetemeko kubwa la nchi; malaika wa Bwana alishuka
kutoka mbinguni, akalivingirisha lile jiwe, akalikalia.
3 Alionekana kama umeme na mavazi yake yalikuwa me-
upe kama theluji. 4 Walinzi wa lile kaburi wakatetemeka
kwa hofu kubwa, hata wakawa kama wamekufa. 5 Lakini
yule malaika akawaambia wale wanawake, "Ninyi msio-
gope! Najua kwamba mnamtafuta Yesu aliyesulubiwa.
6 Hayupo hapa maana amefufuka kama alivyosema. Njoni
mkaone mahali alipokuwa amelala. 7 Basi, nendeni upesi
mkawaambie wanafunzi wake kwamba amefufuka kutoka
wafu, na sasa anawatangulieni kule Galilaya; huko mtam-
wona. Haya, mimi nimekwisha waambieni." 8 Wakiwa
wenye hofu na furaha kubwa, hao wanawake walitoka
upesi kaburini, wakakimbia kwenda kuwaambia wana-
funzi wake. 9 Mara, Yesu akakutana nao, akawasali-
imu: "Salamu." Hao wanawake wakamwendea, wakapiga
magoti mbele yake, wakashika miguu yake. 10 Kisha Yesu
akawaambia, "Msiogope! Nendeni mkawaambie ndugu
zangu waende Galilaya, na huko wataniona." 11 Wale
wanawake walipokuwa wanakwenda zao, baadhi ya wal-
inzi wa lile kaburi walikwenda mjini kutoa taarifa kwa

makuhani wakuu juu ya mambo yote yaliyotukia. 12 Basi,
wakakutana pamoja na wazee, na baada ya kushau-
riana, wakawapa wale askari kiasi kikubwa cha fedha
13 wakisema, “Ninyi mtasema hivi: Wanafunzi wake wa-
likuja usiku, wakamwiba sisi tukiwa tumelala. 14 Na kama
mkuu wa mkoa akijua jambo hili, sisi tutasema naye na
kuhakikisha kuwa ninyi hamtapata matatizo.” 15 Wale
walinzi wakazichukua zile fedha, wakafanya kama walivy-
ofundishwa. Habari hiyo imeenea kati ya Wayahudi
mpaka leo. 16 Wale wanafunzi kumi na mmoja wa-
likwenda Galilaya kwenye ule mlima aliowaagiza Yesu.
17 Walipomwona, wakamwabudu, ingawa wengine wa-
likuwa na mashaka. 18 Yesu akaja karibu, akawaam-
bia, “Nimepewa mamlaka yote mbinguni na duniani.
19 Nendeni basi, mkawafanye watu wa mataifa yote wawe
wanafunzi wangu; mkiwabatiza kwa jina la Baba, na la
Mwana, na la Roho Mtakatifu. 20 Wafundisheni kushika
maagizo yote niliyowapeni. Nami nipo pamoja nanyi siku
zote; naam, mpaka mwisho wa nyakati.”

73

Biblia Takatifu

Portions of the New Testament in the Swahili Language of Kenya, Mozambique, Somalia, and Tanzania, translation by Dr. Johann Ludvig Krapf completed in 1850

Public Domain

Language: Kiswahili (Swahili)

Dialect: Kimvita

Translation by: Dr. Johann Ludvig Krapf

2014-08-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Mar 2019 from source files dated 12 Nov 2018

62071dc0-70e6-5b86-b569-c1b45e7771bd